

FÓRUM

ODPADOVÉ

WASTE
MANAGEMENT
FORUM

6

2015

odborný
měsíčník
o odpadech
a druhotných
surovinách

98 Kč

POLEMIKA

MOBILNÍ ZAŘÍZENÍ -
ŘEŠENÍ NEBO
PŘÍTĚŽ?

NEBÁT SE A NEKRÁST

ROZHOVOR S NÁMĚSTKYNÍ
BERENIKOU PEŠTOVOU

TÉMA MĚSÍCE

NEBEZPEČNÉ ODPADY

DENIOS.
EKOLOGIE & BEZPEČNOST

Sklady na nebezpečné látky s certifikací pro ČR:
mobilní, flexibilní, požárně odolné

Nejrozsáhlejší program certifikovaných výrobků v Evropě

Bližší informace bezplatně na tel.: 800 383 313 • www.denios.cz

Specializovaná inovativní společnost

EPS

biotechnologie

Ekologie, Průzkum, Sanace

Zakázkový vývoj inovativních technologií
Provoz výzkumných laboratoří
Odstraňování starých ekologických zátěží
Nízkonákladové aplikace biotechnologií a ISCO
Provoz dekontaminačních ploch
Průzkumy, analýzy rizika

EPS, s.r.o, V Pastouškách 205, 686 04 Kunovice
+420 572 503 019, eps@epssro.cz

www.epssro.cz

Akreditované analytické laboratoře

PROVÁDÍME ROZBORY

- Vody (pitné, odpadní, bazénové, podzemní, povrchové, balené...)
- Odpadů (ke skládkování, k využití na povrchu terénu, hodnocení nebezpečných vlastností H1 (H15) a H14, bioodpady...)
- Ovduší (emise, imise, plyny z BPS, skládkové plyny)
- Pevných materiálů (zeminy a sedimenty, kaly, půdy, písek, horniny, materiály pro BPS, digestáty...)
- Alternativních paliv, olejů, maziv a další rozborů na základě platné legislativy ČR i požadavků klientů

DÁLE POSKYTUJEME

- Akreditované odběry vzorků certifikovanými vzorkaři
- Vysokou kapacitu laboratoří - krátké dodací lhůty
- Zajištění logistiky a non-stop příjem vzorků na centrále
- On-line výsledky, výsledky do mobilu
- Odborná školení „na míru“, konzultace

ALS Czech Republic, s. r. o., Na Harfě 336/9,
Praha 9, 190 00, www.alsglobal.cz

A-TEC servis s. r. o.

Příborská 2320, 738 01 Frýdek-Místek
tel.: 596 223 041, fax: 596 223 049,
e-mail: info@a-tec.cz

Naše společnost Vám nabízí následující produkty a služby:

● VOZIDLA PRO SVOZ ODPADU HALLER

nástavby o objemu 11 – 28 m³
pro nádoby 110 litrů – 7 m³
vhodné pro svoz domácího
a průmyslového odpadu.

● ZAMETACÍ STROJE SCARAB

nástavby o objemu nádrže na
smeti 2 – 8 m³ se širokou škálou
dalších přídatných zařízení,
dodávky jsou možné také včetně
výměnného systému a dodávek
nástaveb pro zimní údržbu
chodníků a komunikací.

● VOZIDLA MULTICAR

včetně veškerých nástaveb,
ve spojení s výměnnou zemetací
nástavbou SCARAB a nástavbami
pro zimní údržbu představují
špičkový produkt pro celoroční
údržbu chodníků a komunikací.

- 4 **SPEKTRUM**
Zprávy z domova i ze světa
- 8 **ROZHOVOR**
Nebát se a nekrást
- 10 **POLEMIKA**
Řešení nebo přítěž?
- 13 **REPORTÁŽ**
Třídít odpady se začne
i na vlakových nádražích

TÉMA NEBEZPEČNÉ ODPADY

- 14 Strategie a cíle nakládání
s nebezpečnými odpady
- 16 Změna v hodnocení nebezpečných
vlastností odpadů

ŘÍZENÍ

- 20 První hodnocení ekoinovace české
firmy ve finále
- 22 Třídít BRKO není novinkou
- 24 Konference Předcházení vzniku
odpadů podruhé

KOMERČNÍ PŘÍLOHA SBĚR A SVOZ ODPADŮ

- 25 Malá velikost je výhodou
- 26 Výkon, rychlost, kvalita a cena

POD LUPOU

- 28 Zase modré třešně

SERVIS

- 30 Pokřivená zrcadla
- 32 Legislativní a dotační servis
- 33 ODPADY – LUHAČOVICE 2015
podrobněji
- 34 Ze života redakce

JDE TO I BEZE MĚ

Byl máj, byl lásky čas. Jenže ať jsem na dámy v recepci sněmovny koulel očima, jak jsem uměl, na seminář do Konírny mě nepustily. Když jsem důležitě upozorňoval, že seminář se týká novely odpadového zákona, snažil jsem se o nenucenou gestikulaci a ležerní postoj profesionálního sympatáka. Řečí těla jsem se snažil předat holkám veškerý svůj šarm a sexappeal doufaje, že se ustrnou.

„Pokud nemáte občanku, tak vás tam nepustím,“ řekla sice s úsměvem, ale dostatečně jasně asi třicetiletá celkem pohledná paní, na kterou to mé vykrucování nezapůsobilo. A tak jsem si už po milionté ověřil onu starou dobrou pravdu: co není v hlavě, musí být v nohách. Cesta z Malostranského náměstí do Vršovic a zpět mi trvala pouhou třičtvrtěhodinku.

O přednášku k novele odpadového zákona prezentovanou ředitelem odboru odpadů MŽP jsem tedy přišel. Když jsem se pak účastníků ptal, drže kávu, o čem to mluvil, reagovali: O nic si nepřišel. Šel jsem tedy za samotným Jaromírem Manhartem. I ten mě ujistil, že jsem o nic nepřišel.

I já jsem si do nedávné doby myslel, že jsem o nic nepřišel. Pohotově jsem totiž oslovil jednoho z účastníků s prosbou, zda by mi v době mé nepřítomnosti vystoupení ředitele odboru odpadů nahrál. Stalo se. Bohužel jsem si pak neopatrnou manipulací s diktafonem vytouženou nahrávku smazal.

Nic z toho ale určitě na nově vznikající legislativu vliv mít nebude, což je štěstí pro celý národ. A protože není ideální nic, problémy byly, jsou a i nadále budou, bude stále o čem psát.

I číslo, které držíte v ruce je toho důkazem.

KONZULTACE

Evropská komise zahájila v květnu veřejnou konzultaci, při které chce shromáždit názory na hlavní možnosti, které nabízí oběhové hospodářství.

Debaty se nebudou zabývat pouze otázkou odpadů, ale budou se věnovat celému životnímu cyklu výrobků. Příspěvky účastníků mají tak pomoci při přípravě nového akčního plánu, který má být předložen do konce roku 2015. Konzultace potrvá do 20. srpna 2015.

Přechod k oběhovému hospodářství může tak podle Komise podpořit konkurenceschopnost a inovace, protože podle ní posílí vytváření nových obchodních modelů a technologií a zároveň usnadní sociální inovace.

TRENDY

Neziskový projekt Trash Made uvádí na trh předměty vyrobené profesionálními umělci z použitých materiálů a součástek, které původně měly být zrecyklovány nebo trvale zničeny. Kolekci tvoří originální šperky a módní i bytové doplňky.

Poprvé byl projekt představen veřejnosti na Designbloku v roce 2009 a zaštiťuje ho REMA Systém. V zajímavé kolekci najdeme například náušnice z drátů pro přenos slabého napětí, brož vykrojenou z desek plošných spojů nebo náhrdelník z fólií LCD monitorů.

Na projektu se podílí skupina umělců, designérů, uměleckých řemeslníků, výrobců a tým organizující sběr a svoz vyřazených elektrospotřebičů. Na výrobě některých předmětů se podílejí také chráněné dílny.

ZPRÁVY Z DOMOVA

ZVLÁŠTNÍ HNÍZDA

Na komíně Malešického ZEVO vyvedl pár sokolů čtyři zdravá mláďata. Česká společnost ornitologická mláďata okroužkovala a potvrdila, že zde hnízdí ohrožený druh sokola stěhovavého: „Jedná se o stejný pár, jako v loňském roce. Díky kroužkům známe i přesný původ obou dospělých ptáků – samice pochází z Českolipska a samec je původem z Polska. Letošní mláďata dostala podobné odcítací kroužky, podle nichž je v budoucnu budeme moci identifikovat i na dálku,“ řekl jeden z pracovníků ČSO Dušan Rak.

Stejný druh ohroženého sokola vyvedl letos čtyři mláďata i v Litvínově na komíně chemičky Unipetrol.

Podle Michala Porteše z organizace ALKA Wildlife, lákají dravce průmyslové komplexy hlavně proto, že jim poskytují dostatečnou ochranu před predátory.

NOVÁ TVÁŘ

V úterý 26. 5. proběhl v Praze sjezd Českého plynárenského svazu, kde byl mimo jiné zvolen nový předseda Rady ČPS, Jan Valenta. Mezi další projednávané body se dostalo například také rozdělení profesních asociací, pravidelnost konání sjezdů, zvýšení počtu místopředsedů, apod.

Nový předseda Jan Valenta vidí budoucnost ČPS jasně: „V dnešní době převratných změn v energetice by měl být hlavní cíl činnosti ČPS pro roky 2015–2018 především v posilování intenzity propagace zemního plynu, jako nejen ekologicky čistého, spolehlivého a bezpečného paliva, ale i ideálního média nezbytného pro decentralní energetiku a stabilitu dodávek energie z obnovitelných zdrojů.“

OPPIK

V pátek 29. května před polednem pořádalo Ministerstvo průmyslu a obchodu tiskovou konferenci na téma „Ministerstvo průmyslu a obchodu vyhláší jako první ministerstvo výzvy pro nový operační program a začne přijímat žádosti o dotace v novém Operačním programu podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK)“.

MPO nám potvrdilo, že od 1. 6. bude probíhat příjem žádostí. Připomínáme, že na konci dubna MPO zveřejnilo první avízo výzev z nového OPPIK,“ píše server Tretiruka.cz.

V případě Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 by první řádné zasedání Monitorovacího výboru mělo proběhnout 16. června a jeho členové by měli schválit podklady pro vyhlášení prvních výzev.

JE ČI NENÍ?

Poslanci navrhli změnu novely energetického zákona, která ještě nestačila ani vyjít ve Sbírce předpisů. Podle důvodové zprávy obsahuje novela legislativní chybu, kvůli které není jasné, zda jsou předseda a místopředseda Energetického regulačního úřadu státními zaměstnanci nebo ne.

Podle schválené verze energetického zákona se v seznamu osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. g) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, nahrazuje k 1. lednu 2016 osoba předsedy a místopředsedy ERÚ osobou člena Rady ERÚ. Současně však novelizace § 17b energetického zákona, kterým se ruší funkce předsedy a místopředsedy a zřizuje Rada ERÚ, nabývá účinnosti až k 1. srpnu 2017.

Díky této časové nesrovnalosti může být podle poslanců negativně ovlivněna funkce národního regulátora a také mohou vyvstat interpretační problémy vyplývající z konkurenčního vztahu dalších ustanovení energetického a služebního zákona.

PRAŽSKÉ BRKO

V průběhu měsíce června by mělo hlavní město vypsát veřejnou zakázku na svoz bioodpadů. Předpokládá se, že bude zakázka stát 12,33 milionů korun a týká se velkoobjemových kontejnerů pro období březen 2016 až listopad 2018. Loni odevzdali Pražané 6 603 tun bioodpadu a v následujícím roce se očekává nárůst na 6 660 tun.

Momentálně v Praze fungují pro sběr bioodpadů dva sběrné dvory, velkoobjemové kontejnery a speciální hnědé nádoby, které si mohou občane

ČEŠI UŠETŘILI TŘÍDĚNÍM ELEKTROODPADU 219 TISÍC MWH ELEKTRICKÉ ENERGIE

EURO 3

V květnu schválený návrh věcného záměru zákona o výrobcích s ukončenou životností počítá s poplatkem i za vozidla splňující normu EURO 3. Jedná se o poplatek na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků zakotvený v platném zákonu o odpadech.

Tento poplatek se platí pouze jednou za životní cyklus provozování vozidla v ČR, a to buď při první registraci ojetého vozidla z dovozu, nebo při první přeregistraci (změně majitele) vozidla již registrovaného v ČR.

„Předmětný poplatek má pouze motivační charakter a záleží jen na rozhodnutí občana, zda se rozhodne své starší vozidlo tzv. dojezdit a žádný poplatek nehradit, nebo své staré vozidlo zdarma předat k ekologické likvidaci či je prodat dalšímu majiteli, přičemž bude zaplacen příslušný poplatek, pokud nebyl již jednou ubrazen,“ informuje Sdružení automobilového průmyslu.

Návrh zákona o výrobcích s ukončenou životností počítá s vyšší poplatků: vozidla, která neplní emisní normy EURO 0 a EURO 1 = 10 000, EURO 2 = 5 000 a EURO 3 = 3 000 Kč. Tyto změny by dle nového zákona měly začít platit až v roce 2017.

OBHÁJENÝ POST

Ředitel České inspekce životního prostředí Erik Geuss nechal v polovině května odvolat všechny vedoucí pracovníky jednotlivých odborů kvůli služebnímu zákonu. Stávající odbory nahradila takzvaná oddělení, přičemž na jejich skutečnou funkci by neměla mít změna oficiálního pojmenování vliv.

Někteří odvolaní pracovníci se přihlásili do výběrových řízení, aby své posty obhájili, nehledě na to, zda se jedná o odbor či oddělení.

Mluvčí ČIŽP Radka Burketová potvrdila Odpadovému fóru, že staronovým vedoucím oddělení odpadů se stal Lukáš Kůs.

NÁROD TŘÍDIČŮ

Podle zprávy společnosti ASEKOL vytrídili Češi za loňský rok 11 396 tun vysloužilých televizorů a PC monitorů a 5 583 tun drobných elektrozařízení. To znamená snížení produkce nebezpečných odpadů o 188 634 tun. Oproti roku 2013 je to nárůst o 8 %.

„Díky sběru a recyklaci televizí, monitorů a drobného elektrického zařízení Češi jen za minulý rok uspořili například 219 tisíc MWh elektrické energie, což odpovídá množství energie, která je potřeba k 78 dnům napájení stadionu pro lední hokej v době mistrovství nebo olympijských her,“ přirovnává Martina Ďaďová, manažerka komunikace ASEKOL.

ODPADY PRO CHARITU

Francouzští poslanci koncem května schválili zákon zakazující plýtvání a záměrné ničení potravin velkými obchodními řetězci. Zákon je součástí legislativního balíku týkajícího se energetiky a životního prostředí. Aby vstoupil v platnost, musí být schválen komplexně.

Pokud balík projde beze změn, budou potravinové obchody s rozlohou větší 400 m² povinně uzavírat smlouvy s charitativními organizacemi, případně zemědělci a neprodané potraviny jim odevzdávat. Potraviny, které by jinak skončily jako odpad, tak mohou ještě posloužit jako jídlo pro charitu nebo krmivo pro hospodářská zvířata nebo materiál do kompostu.

POŠKOZENÝ ROPOVOD

List USA Today informoval o úniku ropy do oceánu na pobřeží Santa Barbary v Kalifornii. K havárii ropovodu došlo koncem května a kalifornský guvernér Jerry Brown vyhlásil stav nouze, protože ropná skvrna se rozpíná v délce 14 km podél pobřeží. Společnost provozující ropovod Plains All American Pipeline uvedla, že díky havárii uniklo do oceánu cca 400 000 litrů ropy.

Záchranáři umístili ve vodě norné stěny, aby se skvrna dále nerozšiřovala. Tým profesionálů i dobrovolníků také manuálně sbírá ropu z pobřeží, nejintenzivněji v místech, kde se vyskytují nory a hnízda zvířat.

ZPRÁVY ZE SVĚTA

ZRÁDNÉ PYTLÍKY

Malé jednorázové sáčky, do kterých se ve Veliké Británii balí většina druhů kávy, se staly terčem kritiky mnohých ekologů.

Nedají se totiž znovu použít ani materiálově zhodnotit. Podle britského časopisu Grocer činí přibližný loňský výnos z prodeje balené kávy skoro 87 milionů liber, a počet vyhozených sáčků se odhaduje na 350 milionů. Grocer dále uvádí, že kdyby se vyhozené kávové sáčky poskládaly za sebou do řady, její délka by se rovnala vzdálenosti mezi Londýnem a Kalkatou.

Průzkum provedený redakcí Groceru ukázal, že 35 % výrobců v posledních letech přešlo od filtrované kávy k prodeji balené. 38 % dotázaných firem uvedlo, že během roku 2015 také začnou prodávat balenou kávu a 95 % respondentů vůbec nevědělo, že se sáčky nedají znovu použít.

ROZRŮSTÁNÍ ROPNÉ SKVRNY SE VELICE ŠPATNĚ ZABRAŇUJE

ROZHAZOVAČNÍ LOTYŠI

Tvůrci pořadu *Zakázaná spotřeba* lotyšské televizní stanice LTV zveřejnili v jednom z posledních dílů, že odpady z potravin, které střední třída vyhodí do popelnic, se dostávají do dalšího oběhu, zejména mezi bezdomovci. Pořad se zaměřuje právě na zbytečně velké výdaje Lotyšů, kteří jsou ve vyhazování potravin podle Eurostatu na špici v Evropě. Ten uvádí, že obyvatelé EU utratí za potraviny v průměru 15 % svých výdajů, kdežto v Lotyšsku je to 33 %.

Oslovení bezdomovci uvedli, že se z nalezených potravin dá dostatečně dobře žít, případně je dál prodávat. „Pracující člověk si ani nemůže všdycky dovolit všechno, co já najdu: sýr, červený kaviár, uzeneho lososa. Něco má prošlou spotřebu jen den nebo dva. Dá se to ještě jíst,“ popisuje na kameru své úlovky jeden z bezdomovců.

EKO-ŠAMPIONÁT

Historické město Archangelsk na severozápadě Ruska uspořádalo pro školy už třetí mistrovství ve sběru druhotných surovin. Během měsíce se nasbíralo téměř 76 tisíc tun papíru, 382 kilo plastů a cca 14 tisíc baterek. Nejvíce papíru obstaralo Archangelské gymnázium ve sběru plastů zvítězilo ekologicko-biologické lyceum a ve sběru baterek byla nejúspěšnější dopravně technologická akademie.

Podle zprávy je ve městě rozmístěno 26 sběrných míst pro tříděný odpad.

MĚSTO ODPADŮ

Jedno z největších smetišť na světě je Agbogbloshie v Ghaně. Denně se sem sváží ohromné množství odpadů. Jedním z největších problémů je podle ghanské vlády OEEZ, které se do země dováží nelegálně. Od tuzemských spotřebitelů nemůže vznikat všechno, oznamuje server Modernghana.com. V Ghaně žije více než 21 milionů obyvatel a objem dovezeného odpadu podle vlády mnohonásobně převyšuje prostředky a životní úroveň obyvatelů i mnohem rozvinutějších zemí.

„Oeez se dostává do afrických zemí nelegálně, protože rozvinutější země nechtějí zneškodňovat tyhle škodlivé odpady na svém území. Zajímavé je, že obyvatelé Ghany nejsou vůbec proti. Navíc uplácí popeláře, aby se jako první dostali do tohoto 'second-handu', koupili ty nejlepší exempláře a výhodně je prodali dál,“ komentuje situaci ruský časopis o odpadech TBO.

SKLÁDKOVAT V POKOJI

Výbor pro životní prostředí Vyborského rajónu v Petrohradě řeší nepřijemnou záležitost. Jeden z obyvatel upozornil výbor, že kolem jednoho z místních hřbitovů vzniká skládka zeminy a stavebních odpadů.

„Podle výsledků šetření státního inspektora byla objevena plocha v jihozápadní části hřbitova, kde jsou hromady stavebních odpadů v podobě cihel, betonu a asfaltu,“ potvrdila médiím tisková služba Vyborského rajónu. Neznámý pachatel se dopustil trestného činu a věc je zatím stále v šetření.

DOMY Z PNEUMATIK JSOU PEVNÉ A PRUŽNÉ, ALE TEPELNĚ-IZOLAČNÍ VLASTNOSTI NEMAJÍ

SAMÉ VÝZNAMNÉ FUNKCE

Začátkem května se novým ředitelem a jednatelem AVE SK stal Peter Krasnec. Slovenská pobočka nadnárodního holdingu funguje na trhu od roku 2006, je součástí skupiny EP Industries a zaměstnává přes 230 lidí.

Petr Krasnec, který ve funkci ředitele AVE SK nahradil Luboša Kamana, je na Slovensku známá tvář. Podle zpravodajství Odpady-portal.sk působil od roku 2000 ve Slovenském průmyslovém sdružení pro obaly a životní prostředí jako PR manažer, v letech 2003 až 2005 byl ve funkci generálního ředitele kolektivního systému ENVI-PAK a od roku 2005 až 2010 pracoval jako obchodní ředitel .A.S.A. Slovensko.

Roku 2010 nastoupil Petr Krasnec do funkce generálního ředitele společnosti General Plastic a ve stejném roce se stal prezidentem Asociace podnikatelů v odpadovém hospodářství (APOH), největší slovenské organizace, sdružující odpadářské firmy. AVE SK je také členem APOH.

DŮM Z PNEUMATIK

Pětatřicetiletá kolumbijská aktivistka Alexandra Posada se zabývá stavbou domů z pneumatik. Chce tím ukázat, že toto řešení je nejen levné a jednoduché, ale hlavně že domy vydrží zemětřesení. Podle listu The City Paper Bogotá vznikne v Kolumbii ročně cca 5,3 milionů tun pneumatik, takže o materiál nemá pravděpodobně tato ochránkyň přírody nouzi.

Stěny jsou vyztužené ocelovými tyčemi a na střechu se používá ocel a beton. Okna však musí být umístěna na střeše. Podle Posady jsou zdi masivní, ale flexibilní. Před chladem nebo horkem však obyvatele guma ochrání jen těžko.

OEEZ MÁ ZLATÉ DNO

V roce 2014 podle OSN vzniklo na celém světě 41,8 milionů tun OEEZ, které obsahovaly cca 300 tun zlata. Zpětným odběrem se podařilo za loňský rok vytěžit 52 miliard dolarů, přičemž ke zpracování se podle údajů OSN dostane jen šestina z celosvětové produkce OEEZ.

Statisticky tvoří 60 % objemu ledničky, pračky a podobné domácí spotřebiče. Drobná elektronika, jako jsou mobily, kalkulačky, počítače, tiskárny, apod., tvoří prý jen 7 % objemu z celosvětové produkce. Odborníci OSN odhadují, že v roce 2018 stoupne světová produkce OEEZ na 50 milionů tun.

NEBÁT SE A NEKRÁST

Už přes rok dává svými vystoupeními a přístupem k práci odpadovému sektoru znát, že je člověkem, který by se dal označit přívlastkem „svůj“. Ministr životního prostředí označil v jednom ze svých proslovů svou náměstkyni za atomovou bombu. Samozřejmě v tom dobrém slova smyslu. Dnešní rozhovor s Berenikou Peštovou ukazuje, že ženou činu rozhodně je.

Jak se Berenika Peštová dostala k náměstkovani?

Prvním impulsem byl úspěch hnutí ANO ve volbách do Poslanecké sněmovny. Následně po uplynutí několika týdnů a před jmenováním Richarda Brabce ministrem životního prostředí jsem dostala nabídku, zda bych nepřijala funkci náměstkyně ministra. S ohledem na své vzdělání a s ohledem na to, že mám ráda výzvy, jsem nabídku přijala.

Samozřejmě, že jsme o tom diskutovali i v rodině, neboť mám malé děti a svou zaneprázdněnost je šidím. Doufám, že až vyrostou, tak mi prominou a pochopí, že to nebyl ztracený čas.

Existuje něco, co vás na této pozici překvapuje?

Víte, možná to bude znít jako klišé, ale měla jsem fantastické rodiče, kteří mne vychovávali v masarykovském duchu “nebát se a nekrást”. Místo, které v současné době zastávám, není vůbec záviděníhodné, to mi věřte. Připravujeme zákony tak, aby byly spravedlivé, transparentní, tak říkájíc „*padni komu padni*“, a to s sebou nese velký kus odvahy.

V soukromém sektoru jsem byla zvyklá na jiné pracovní tempo, tím nemyslím pracovní nasazení našich zaměstnanců. Mám na mysli schvalovací proces zákonů. Doba schválení jednoho zákona je zhruba dva roky, což je šílené.

Nyní pracovně. Míni MŽP prohloubit metodické vedení ČIŽP a krajů pro sjednocení jejich činnosti?

V oblasti odpadového hospodářství se na tuto oblast určitě hodlá Ministerstvo životního prostředí zaměřit. Sjednocování činnosti ČIŽP a krajských úřadů považujeme za důležité.

Rovněž je nutné, aby mezi sebou efektivně komunikovaly ČIŽP a krajské úřady a předávaly si případné podněty o zjištěných skutečnostech při výkonu svých kompetencí. Sdílení informací mezi jednotlivými orgány může vést k eliminaci některých negativních jevů, které v odpadovém hospodářství pozorujeme.

Dvojí evidence je strašák našeho OH. Bude v nové legislativě znát již nějaký posun směrem k jejímu sjednocení?

Ministerstvo životního prostředí o to bude nesporně usilovat. Tento dlouhodobý problém (dvojí vykazování dat) poškozuje Českou republiku v rámci EU, způsobuje administrativní zátěž podnikatelů a byl předmětem složité diskuse s EK při schvalování nového Operačního programu Životního prostředí.

V současnosti vede MŽP intenzivní diskusi s ČSÚ na řadu témat, která se této záležitosti dotýkají. Této diskuse se účastní i Ministerstvo průmyslu a obchodu. Vzhledem k náročnosti postupují

jednání poměrně pomalu vpřed. Téma dvojího sběru dat bylo řešeno opakovaně i na stránkách vašeho časopisu.

Rozdíly v datech jsou skutečně výrazné. Ministerstvo životního prostředí dlouhodobě nabízí ČSÚ řešení, aby ČSÚ využíval data z informačních systémů MŽP a následně reportoval na základě odsouhlasené metodiky do EUROSTATu. Nicméně jednání stále probíhají a důležité je, že se snažíme najít řešení.

Přispěje připravovaná legislativní změna k tomu, aby některé odpady v důsledku překategorizace nebyly při evidenci produkce odpadů evidovány vícekrát?

Evidence odpadů bude jedním z důležitých témat v přípravě nové legislativy. Je třeba stávající evidenci analyzovat a případně navrhnout změny.

Co má připraveno MŽP v případě, že skládkaři prostřednictvím své zájmové skupiny ve spolupráci s ekologickými organizacemi znemožní výstavbu nových ZEVO (navíc bude poplatek za spalování)? Bude se ve velkém vyrábět TAP, který ale teplárnici do kotlů házet nebudou? Je nějaký krizový plán? Co s tím?

Podle posledních dat MŽP stále většinu komunálního odpadu v ČR skládáme. Prioritou MŽP promítnutou do

nového Plánu odpadového hospodářství ČR 2015 – 2024 je zejména změna této situace prostřednictvím kvalitní recyklace, předcházení vzniku odpadů a rovněž energetickým využitím komunálních odpadů.

Energetické využití odpadů není záležitostí jen výstavby nových ZEVO. Je zde celá řada možností a projektů, proto jsou i Plán odpadového hospodářství 2015 – 2024 nebo Operační program Životní prostředí 2014+ tímto možnostem otevřeny.

Záležitost paliv z odpadů je předmětem intenzivní odborné diskuse, která se dotýká efektivity jejich výroby, vlivu na zařízení, kde jsou spalována atd. MŽP v současnosti sbírá informace a podklady, aby na základě nich zahájilo případné aktivity směřující k přípravě příslušného prováděcího předpisu.

Prováděcí předpis by měl definovat kritéria, v případě jejichž naplnění by bylo možné takto vyrobená paliva vyvést z režimu odpadů.

Aplikace paliv z odpadů u teplotních zařízení je na rozhodnutí provozovatele příslušného zařízení, provedení příslušných zkoušek a dodržení veškerých legislativních povinností pro spalování tohoto druhu paliv.

Máte nějakou ideu nebo systém, jak se rozdělí miliarda korun na předcházení vzniku 13 000 tun odpadů?

Prevence vzniku odpadů je jednou z priorit EU v odpadovém hospodářství. Česká republika má schválený Pro-

BERENIKA PEŠTOVÁ

Berenika Peštová působí na

MŽP v roli náměstkyně ministra již druhým rokem.

gram předcházení vzniku odpadů a je nutné tuto oblast finančně podporovat. V Prioritní ose 3, která se zabývá odpady v rámci nového OPŽP 2014+, je jeden ze specifických cílů směřován právě k prevenci vzniku odpadů.

Tento cíl se zaměřuje na prevenci vzniku komunálních odpadů a prevenci vzniku průmyslových odpadů. U prevence vzniku průmyslových odpadů vidíme velký potenciál a možnost skutečně snížit množství produkovaného odpadu.

Prevenci vzniku odpadů vidí MŽP jako reálnou ekonomickou příležitost pro podnikatelské subjekty i pro aplikaci inovačních technologií a přístupů.

Není korektní uvádět, že se rozdělí miliarda korun na předcházení vzniku 13 000 tun odpadů. Indikátory u tohoto specifického cíle jsou nastaveny zcela jinak a skutečně většina alokovaných prostředků bude směřovat do prevence vzniku průmyslových odpadů.

Jak je to u vás doma s odpadky?

Naše rodina třídí ve velkém, máme skoro všechny barvy popelnic, které existují. Dokonce i červenou, kompostér nevyjímaje.

V rámci nejrozšířenějšího softwarového nástroje na sběr a svoz odpadů uvádíme na trh nový modul **SVOZ Plus**, který je komplexním nástrojem pro všechny oprávněné osoby, zabývající se problematikou svozu odpadů. Dokonalé řešení respektující všechna specifika svozu je vytvořeno ve spolupráci s desítkami „odpadářských společností“ z oboru!

- Modulární řešení – nekupujte, co nepotřebujete!
- Nezáleží na kvantitě odpadů, ale na kvalitě vedení jejich evidence
- Nezávazné konzultace a prezentace našich řešení
- Konec přepisování stejných údajů do několika různých systémů
- Bezproblémové napojení na účetní či ERP systémy

inisoft

Neváhejte nás kontaktovat s nezávaznou poptávkou prezentace ve Vaší společnosti.

inisoft@inisoft.cz

+420 485 102 698

www.inisoft.cz

ŘEŠENÍ NEBO PŘÍTĚŽ?

Mobilní zařízení ke sběru a výkupu odpadu je jistě služba zajímavá a pro mnohé lidi i prospěšná a potřebná. Povolení k provozování takového zařízení dává kraj. Tu ochotně, tu méně. Na provoz těchto zařízení se dá dívat z různých pohledů, a proto dnes přicházíme do polemiky s otázkou:

Jsou mobilní zařízení pro sběr a výkup odpadů pro naše odpadové hospodářství dobrým řešením nebo přítěží?

MOBILNÍ ZAŘÍZENÍ

V rámci přípravy nového zákona o odpadech je jedním z intenzivně diskutovaných témat další fungování mobilních zařízení ke sběru odpadů. Ministerstvo životního prostředí nepovažuje stávající nastavení za plně vyhovující, a proto bude usilovat o změny v této oblasti.

Podle vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů, se mobilním zařízením ke sběru nebo výkupu odpadů rozumí „sběrový prostředek schopný samostatného pohybu a splňující požadavky na zařízení ke sběru nebo výkupu odpadů stanovené zákonem a touto vyhláškou a požadavky na přepravu odpadů podle zvláštních právních předpisů“. Mobilní zařízení ke sběru a výkupu odpadů musí mít souhlas k provozování podle § 14 odst. 1 zákona o odpadech.

K dubnu 2014 bylo evidováno 5849 vydaných povolení s rozsahem „sběr odpadu - 11.1.0“. Z tohoto počtu byl počet vydaných povolení pro tzv. stacionární zařízení 2884. Povolení pro mobilní zařízení bylo tedy vydáno 2965.

Popis problémů, které jsou spojené s provozem mobilních zařízení ke sběru a výkupu odpadů:

- Odpad není dohledatelný. Existuje důvodné podezření, že je ohroženo životní prostředí a zdraví lidí při nelegálním odstranění těchto odpadů.
- Převzatý odpad se účelově neobjevuje v evidenci odpadů. Původce odpadu předá odpad mobilnímu zařízení, které ale již nezašle Hlášení o druzích, množství odpadů a způsobech nakládání s nimi.
- Předávání odpadu probíhá mezi několika mobilními zařízeními. Například u kalů z ČOV dochází následně k míchání různých kalů nebo dalších druhů odpadů. Není pak zřejmé, jaké kaly a v jaké kvalitě končí skutečně na zemědělské půdě. Jedná se o ohrožení životního prostředí.
- Není důvod mít takovýto druh specifického zařízení, pokud mobilní zařízení provádí pouze přepravu odpadů.
- Osobami, které byly sankcionovány ČIŽP za provoz mobil-

ního zařízení a byl jim odebrán souhlas k provozu, je založena společnost nová a celý cyklus se opakuje.

- Předávání odpadů ze zahraničí do mobilních zařízení. Odpady končily na neurčených lokalitách v ČR. Převážení odpadů z jednoho místa na druhé za účelem obohacení bez přidané hodnoty pro ČR. V ČR nepřináší žádný užitek a naopak znamená zásadní rizika pro životní prostředí, která se praxí potvrzují.

Návrh řešení

- Činností mobilních zařízení je přeprava odpadů z bodu A do bodu B. Na rozdíl od přepravy odpadů však v případě mobilního zařízení dochází k převzetí odpadu do vlastnictví, neboť subjekt je oprávněnou osobou dle zákona. Těto oprávněnosti zneužily některé subjekty, které nedisponují žádným stacionárním zařízením.
- Vazba mobilního zařízení na stacionární zařízení. V takovém případě by bylo zřejmé, že provozovatel, který odpady přebírá, může zajistit adekvátní nakládání s převzatými odpady (příčemž bude zachována možnost, přepravit odpady i do jiného vhodného zařízení). Převzetí mobilním zařízením by pak bylo převzetím stacionárním zařízením, přičemž by mohlo být označeno specifickým kódem převzetí, aby bylo z evidence zřejmé, že odpad byl převzat mobilním zařízením.
- Původce odpadu má možnost ovlivnit a sledovat, do jakého zařízení se jeho odpad dostane, což v případě sběru odpadu pomocí mobilních zařízení ke sběru odpadu není prakticky možné.
- Činnost by se nazývala „přeprava odpadů“.
- Celý proces pohybu odpadů může být významně lépe kontrolovatelný a méně zneužitelný ve prospěch ekonomického profitu výše uvedených třetích osob – mobilních zařízení. Původce bude vědět, v jakém zařízení skončil jeho odpad, a může tak ovlivnit i svou zákonnou povinnost, tedy využívat odpady před jejich odstraněním. Přístupem MŽP bude v souladu se schváleným věcným

záměrem nového zákona o odpadech výrazně zpřísnit podmínky provozu mobilních zařízení ve spolupráci s krajskými úřady a Ministerstvem průmyslu a obchodu. Konečné řešení bude hledáno při přípravě paragrafového znění a v následném legislativním procesu na podzim 2015.

Jan Maršák
MŽP
Jan.Marsak@mzp.cz

CHCE TO ANALÝZU

Tato otázka úzce souvisí s budoucím nastavením fungování systému sběru odpadů dle nového zákona o odpadech. Standardně fungujících mobilních zařízení jsou v ČR rádo- vě desítky až stovky. Každodenně je využívají tisíce původců odpadů. Základní pozitivum tohoto systému je, že odpady od původce může přímo v jeho provozovně převzít k tomu oprávněná osoba a pro původce tím končí další povinnosti ze zákona.

To je hlavní rozdíl mezi pouhou přepravou odpadů a předáním do mobilního zařízení oprávněné osoby. Odpad se stává majetkem oprávněné osoby, která za něj od chvíle převzetí v provozovně původce nese plnou odpovědnost. V realu také platí, že systém přes mobilní zařízení je pro původce většinou levnější než systém s využitím pouhé přepravy odpadů.

Pokud MŽP přichází s návrhem razantní změny, a to úplného zákazu mobilního sběru odpadů, či jeho navázání jen na specifické provozovny, pak je, dle mého názoru, zcela na místě ptát se po podrobné analýze, v čem je stávající systém tak kritický a nebezpečný, že je třeba ho zakázat. Jaký je počet zásadních a opakovaných porušení zákona ze strany mobilních zařízení s popsány negativními dopady na životní prostředí? Jsou to desítky, stovky, či snad tisíce případů?

MŽP takovou analýzu bohužel nepředložilo, stejně jako analýzu dopadů navrhované změny na náklady původců. Motivace úřadu se tak zdá poněkud umělá a není jednoduché jí porozumět. Navíc v době, kdy legislativou konsensuálně prochází nový systém elektronické evidence přeprav nebezpečných odpadů, který zásadním způsobem zvýší dozor nad pohybem případných problémových odpadů.

Zcela podporujeme zefektivnění dozoru přes elektronizaci a také jsme se jako ČAOH na jeho přípravě úzce podíleli. Je i v zájmu většiny odpadových firem, aby se s odpady nakládalo v souladu se stanovenými povinnostmi.

Stále častěji zmiňovaná cesta zákazů a omezení je však něco zcela jiného. Proti návrhu MŽP uplatnilo zásadní připomínku i MPO, které se zrušením mobilního sběru odpadů rovněž zásadně nesouhlasí. Pozitivní ekonomická hodnota stávajícího funkčního systému je zejména pro tisíce původců odpadů příliš cenná, což je logické.

Na druhé straně vlastně není zcela zřejmé, proč chce opět MŽP něco zakazovat. Věřím, že při přípravě paragrafového znění zákona bude tato oblast nakonec nastavena racionálně a bez dalších zbytečných a neodůvodněných zákazů.

Petr Havelka
ČAOH
havelka@caoh.cz

SOUHLAS JE ZBYTEČNÝ

Máme-li polemizovat o této otázce, je nutné v první řadě říci, že zákon o odpadech nedefinuje mobilní zařízení ke sběru a výkupu odpadů. Pouze v ust. § 3 vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“) pod písm. b) je definováno mobilní zařízení ke sběru a výkupu odpadů jako sběrový prostředek schopný samostatného pohybu a současně splňující požadavky na zařízení ke sběru a výkupu odpadů stanovené zákonem o odpadech a touto vyhláškou a požadavky na přepravu odpadů podle zvláštních právních předpisů – tedy např. označení provozovny, systém vážení, nádoby na utříděné jednotlivé druhy odpadů, podmínky převzetí odpadů stejné jako u stacionární provozovny apod.

Krajský úřad Zlínského kraje je známý tím, že již od začátku roku 2006 nevydává běžné souhlasy k provozu mobilních zařízení ke sběru a výkupu odpadů, tedy automobilů. V podstatě máme za to, že se jedná o rozhodnutí, které je v systému odpadového hospodářství nadbytečné, zvyšuje administrativní zátěž podnikatelů a je spíše na škodu věci.

Existuje řada důvodů, proč by subjekt, který odpady pouze přepravuje z místa na místo, neměl být osobou oprávněnou podle zákona o odpadech. V první řadě je v legislativě EU kladen důraz na odpovědnost výrobců, dovozců, prodejců apod. za odpady, které vyprodukují. I zákon o odpadech říká, že původce má povinnost odpady využít a pokud to není možné, nabídnout k využití někomu jinému.

Navíc zde máme hierarchii nakládání s odpady, kterou je nutno respektovat. Jak původce, který předá své odpady provozovateli mobilního zařízení ke sběru a výkupu, zajistí tuto podmínku? Navíc odpady často přecházejí z „mobilu“ do „mobilu“ a jejich konec je pro původce zcela neznámý a upřímně řečeno, v tu chvíli jej už ani nezajímá, kde jeho odpad skončí. To, že oprávněnou osobou podle zákona o odpadech, které je možné předat odpad, je v lepším případě vlastník nákladního vozidla, je tedy zjevně v rozporu s myšlenkou odpovědnosti původce za jím vyprodukovaný odpad.

Navíc vůbec není nutné, aby k přepravě odpadů souhlas existoval. Tuto činnost je možno vykonávat za dodržení platných předpisů pro nákladní dopravu. I pro samotné provozovatele aut je zatěžující vést evidenci, podávat hlášení, hlídat, zda mám souhlas na auto s RZ, které skutečně jede. Souhlas navíc provozovatel vyřizuje v každém kraji zvlášť. Zatěžuje tak nejen sebe, ale minimálně 14 úředníků státní správy, když pomínu krajské hygienické stanice, které se vyjadřují k provozním řádům zařízení.

Má-li být cesta odpadu od vzniku až k jeho využití či odstranění jasná, máme za to, že musí existovat jasné doklady, které řeknou, že odpad konkrétního původce byl předán do konkrétního zařízení k využití či odstranění. Povinnost přepravce mít doklady k nákladu dle toho co veze a jeho odpovědnost za náklad tím není nijak dotčena. Rovněž zákon nezakazuje zajistit zprostředkování obchodu s odpady, ovšem samozřejmě bez toho, aby zprostředkovatel byl vlastníkem odpadu a tedy dalším zbytečným mezičlánkem.

Jako velký problém se jeví mobilní zařízení ke sběru a výkupu v případě odpadů kovů. Zde už vůbec není možné splnit podmínky legislativy a otvírá se ukázková cesta pro výkupy kradeného materiálu. Jestliže auto přijede, postojí 20 minut

a odjíždí, mají kontrolní orgány pramalou šanci takového podnikatele uvést k nezákonnému postupu.

O tom, jakou váhu má souhlas k provozování mobilního zařízení ke sběru a výkupu odpadů, svědčí mimo jiné i pokusy řady subjektů, a nejedná se o málo takových případů, o vydání rozhodnutí k provozu osobního automobilu Audi A6 či Škoda Octavia apod. určeného ke sběru a výkupu pokud možno celé škály odpadů, zejména všech druhů kovů. Naštěstí v našem případě to vzbudí pouze úsměv, pobavení a o to větší elán při tvorbě řádně a důkladně zdůvodněného rozhodnutí o nevydání souhlasu k provozu takového vozidla.

Jana Káčerová
Zlínský kraj
jana.kacerova@kr-zlinsky.cz

POŘÁD JE TO JEN PŘEPRAVA ODPADU

ČIŽP se v rámci své kontrolní činnosti v oblasti odpadového hospodářství setkává s problematikou mobilních zařízení ke sběru a výkupu odpadů poměrně často. Bohužel inspektoři mají s provozem těchto zařízení veskrze negativní zkušenosti. Zcela jednoznačně je to jeden z rizikových prvků odpadového hospodářství.

Z hlediska vlastního nakládání s odpady faktický rozdíl mezi přepravou odpadů a provozem mobilního zařízení ke sběru a výkupu není. Vždy se jedná o přepravu odpadů nákladním vozidlem. Rozdíl spočívá pouze v tom, že původce může provozovateli tohoto mobilního zařízení předat své odpady a tím pro původce veškeré jeho povinnosti a odpovědnost ve vztahu k odpadu končí (na rozdíl od klasické přepravy). Původce tak nemusí již znát, kam byl odpad převezen a jak s ním bude dále naloženo, tj. zda byl převezen do stacionárního zařízení s určitou skutečnou technologií, kde je možné s takovýmto odpadem nakládat, např. skládka, spalovna, legální sklad nebezpečných odpadů atd. Původce ani neovlivní, zda bude odpad přednostně využit.

Systém mobilních zařízení ke sběru a výkupu odpadů může být do jisté míry pro původce odpadů pohodlný, jelikož již nemusí řešit například navazující evidenční povinnosti při přepravě nebezpečných odpadů, fakturaci za přepravu a další fakturaci s koncovým zařízením.

Z kontrolní praxe inspekce ovšem vyplývá, že v případě mobilních zařízení se často jedná pouze o situace, kdy odpad těmito „zařízeními“ prochází jenom fakturačně, často i přes několik společností (nikoliv fyzicky). Tato fakturační předání ovšem velmi ztěžují možnost dohledat, zda odpady byly skutečně předány na schválený přepravní prostředek či nikoli a hlavně jakým způsobem bylo s konkrétními odpady ve skutečnosti (např. během předávání či finálně) naloženo.

Možnost efektivní kontroly vyvstala v současné době i v souvislosti s velmi aktuální problematikou zařízení ke sběru a výkupu odpadů. Zatímco u stacionární sběrny lze relativně dobře zjistit, zda sběrna nepřevzala odpady, které by mohly pocházet z trestné činnosti, u mobilních zařízení je toto nepoměrně obtížnější.

Dalším poměrně negativním jevem systému provozu mobilních zařízení ke sběru a výkupu odpadů je fakt, že na rozdíl od stacionárních zařízení mívají provozovatelé mobilních zařízení schváleno přijímat celou škálu různých

druhů odpadů, jak ostatních, tak i nebezpečných.

Zatímco provozovatel stacionárního zařízení, pokud chce přijímat nebezpečné odpady, musí pro své stacionární zařízení splnit řadu požadavků (např. vodoohospodářské zabezpečení ploch atd.), tak provozovatel mobilního zařízení toto oprávnění získá na kontejnerové, cisternové nákladní vozidlo s poměrně menšími požadavky na jejich provoz.

Z hlediska konkurenceschopnosti jsou pak provozovatelé ve zcela jasné nevýhodě. Námitka, že odpad následně stejně končí ve stacionárním zařízení, neobstojí právě z důvodu velmi obtížné kontrolovatelnosti. Je ve veřejném zájmu, aby procesy v odpadovém hospodářství byly zcela transparentní a kontrolovatelné.

Jako ukázkou významného rizika současného stavu lze uvést příklad, kdy se inspekce setkala s případem, že subjekt právě díky oprávnění na provoz mobilního zařízení převzal od původců desítky tisíc tun nebezpečných odpadů, přičemž se dosud nepodařilo zjistit, kde tyto odpady skončily. Díky v současnosti nastavenému systému se původci své odpovědnosti za desítky tisíc tun nejrůznějších druhů nebezpečných odpadů zbavili tím, že své nebezpečné odpady mohli předat osobě, které postačovalo mít pronajaté a příslušným úřadem jako zařízení schválené „nákladní“ vozidlo.

Lukáš Kůs
ČIŽP
kus.lukas@cizp.cz

MÁ TO SVÁ PRO A PROTI

Krajský úřad Jihomoravského kraje (JMK) souhlasí k mobilnímu sběru nebo výkupu odpadů vydává na základě zákona, jsou-li splněny zákonem a prováděcími předpisy stanovené požadavky.

Dle našeho názoru jsou tato zařízení nedílnou součástí sítě zařízení pro nakládání s odpady v JMK, nicméně do budoucna považujeme za nutné zákonem upravit či nově stanovit podmínky pro provozování mobilního zařízení ke sběru a výkupu odpadů, tj. např. striktní zákaz předávání odpadů z mobilu do mobilu, díky němuž v praxi často nelze dohledat původ odpadů, dále zamezení fiktivnímu převzetí odpadů do mobilního zařízení, změna ohlašování mobilních zařízení a změna hlášení o produkci a nakládání s odpady za jednotlivé kalendářní roky (dále i „hlášení“), a další.

Stále není znám způsob přidělování identifikačního čísla mobilního zařízení ke sběru a výkupu odpadů, čímž je znemožněna kontrola toků odpadů v rámci území jednotlivých krajů prostřednictvím hlášení. Totéž platí o možnosti podávání hlášení za tato zařízení, buďto na úřad obce s rozšířenou působností místně příslušný dle sídla společnosti, nebo dle provozovny, která jejich provoz zajišťuje.

Vzhledem k této skutečnosti nejsou data z hlášení ve většině případů na regionální úrovni k dispozici. Je tedy nutné zvážit zavedení nového systému, který by zohlednil regionální potřebu dat v oblasti odpadového hospodářství a zajistil dohledatelnost toků odpadů přebíraných do mobilních zařízení.

Ladislav Kobelka
Jihomoravský kraj
kobelka.ladislav@kr-jihomoravsky.cz

Dosud se v podstatě třídily odpady jen ve městech a obcích. Od blízké doby by to mělo být možné i na vlakových nádražích po celé ČR.

TŘÍDIT ODPADY SE ZAČNE I NA VLAKOVÝCH NÁDRAŽÍCH

Začátkem května Ministerstvo životního prostředí reprezentované ministrem Richardem Brabcem spolu se zástupci Správy železniční dopravní cesty a Českých drah veřejnosti ve Fantově kavárně na pražském Hlavním nádraží představili projekt na rozmístění 1845 kusů kombinovaných sběrných nádob na 508 vlakových nádražích v Česku.

„Jen na pražském hlavním nádraží se ročně sebere 85 tun nevytříděného směsného komunálního odpadu, z toho 58 tun činí odpad, který lidé vyprodukují přímo v budově nádraží. Když se to sečte na 508 nádražích, kde budou boxy postupně umístěny, tak se jedná o stovky tun odpadků, které nyní budou moci cestující třídít,“ vysvětlil místopředseda představenstva Českých drah Ludvík Urban a dodal, že koše dostanou nádraží, kde se denně pohybuje více než 300 cestujících.

Zmíněné slávy se zúčastnil také pan Václav Krása, předseda Národní rady osob se zdravotním postižením. Jeho účast byla důležitá, protože to oni byli autory této myšlenky a zasadili se o to, že

se projekt uskutečnil. Další jejich zásluhou je, že výběrového řízení na dodávku těchto nádob se mohly zúčastnit pouze firmy zaměstnávající více než 50 % osob se zdravotním handicapem.

Projekt stál 24,6 mil. Kč a tyto prostředky pocházejí podle slov pana ministra ze „zachráněných“ 13 mld. korun z Operačního programu Životní prostředí 2007 – 2013, které jsme díky „krizovému managementu“ nakonec nemuseli vrátit do Bruselu. Na každé nádobě proto bude umístěn panel připomínající výsledky realizace projektů uvedeného programu a představující nový Operační program životní prostředí 2014 – 2020.

Sama nádoba má pět různě velkých standardně barevně označených oddílů určených pro papír, plasty, sklo, kovy a zbytkový odpad. Uvnitř jsou pak na rámech upevněny pytle pro jednotlivé druhy odpadů. Nejsou příliš velké, takže zvláště na frekventovaných místech je bude třeba obsluhovat dost často, neměli se tato iniciativa minout účinkem či změnit dokonce v pravý opak.

Možná i proto zde podepsali minis-

tr Richard Brabec, pánové Václav Krása a Ludvík Urban a generální ředitel SŽDC Pavel Surý memorandum o spolupráci na projektu. Dohoda stanovuje podmínky užívání košů pro ČD a SŽDC, které zajistí provoz, údržbu a obsluhu nádob na tříděný odpad a rovněž řádné třídění odpadů a jejich svoz k následnému využití.

Chráněná dílna GERLICH ODŘY, s. r. o., která veřejnou zakázku na dodávku nádob ve výběrovém řízení díky nejnižší cenové nabídce získala, začala s jejich výrobou a instalací v polovině dubna. *„Pro naši firmu se jedná prakticky o největší zakázku v historii našeho podniku. Práci díky tomuto projektu má na víc než půl roku 10 lidí se zdravotním postižením. Momentálně jsou boxy umístěné už na některých vlakových nádražích v Moravskoslezském kraji. Konkrétně se jedná o 60 nádob, které už jsme instalovali ve městech Odry, Bělotín, Nový Jičín, Příbor, Frýdek-Místek, Frenštát pod Radhoštěm, Koprivnice, Veřovice, Ostrava – hl. n. a Suchbát nad Odrou, a také na pražském hlavním nádraží,“* uzavírá jednatel firmy Zdeněk Matejič. ■

STRATEGIE A CÍLE NAKLÁDÁNÍ S NEBEZPEČNÝMI ODPADY

Pro nakládání s odpady kategorie nebezpečný odpad platí vzhledem k rizikům vůči zdraví lidí a životnímu prostředí přísná pravidla. K negativnímu působení nebezpečných odpadů může docházet na místě jejich vzniku, při transportu a v blízkosti místa jejich odstranění.

Za nebezpečný odpad je považován takový odpad, který vykazuje alespoň jednu z nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 zákona o odpadech (viz změny uvedené dále), je uveden v Katalogu odpadů jako nebezpečný odpad, nebo je smíšen nebo znečištěn některým z odpadů uvedených v Katalogu odpadů jako nebezpečný.

Mezi nebezpečné vlastnosti odpadu patří např. toxicita, karcinogenita, mutagenita, infekčnost, ekotoxicita atd. Jako příklad nebezpečných odpadů lze uvést odpady polychlorovaných bifenyly (PCB), perzistentních organických polutantů (POPs), infekční zdravotnické odpady nebo odpady obsahující rtuť

či odpady z výroby převážně používající nebezpečné chemické látky ve výrobním procesu.

LEGISLATIVNÍ ZMĚNY – NAŘÍZENÍ Č. 1357/2014/EU

Dne 19. 12. 2014 bylo uveřejněno Nařízení Komise (EU) č. 1357/2014 ze dne 18. prosince 2014, kterým se nahrazuje příloha III Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic.

Příloha III Směrnice o odpadech obsahovala přehled vlastností odpadů, které je činí nebezpečnými. Tato příloha byla transponována do zákona o odpadech jako příloha č. 2. Na přijetí

nařízení 1357/2014/EU musí být adaptován text zákona o odpadech. Příloha č. 2 zákona bude zrušena a rovněž i další příslušná ustanovení budou upravena. Tyto změny jsou předmětem právě projednávané novely zákona o odpadech (viz sněmovní tisk 409 – <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&T=409>).

Vzhledem k tomu, že na evropské úrovni bylo přijato k této záležitosti nařízení, což je přímo aplikovatelný právní předpis, budou se nebezpečné vlastnosti identifikovat podle znění v tomto nařízení. Nařízení se použije ve všech členských státech od 1. června 2015. (Více ke změně v hodnocení nebezpečných vlastností odpadů v následujícím článku – pozn. red.)

CELKOVÁ PRODUKCE ODPADŮ A PRODUKCE NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ V LETECH 2009 - 2013

	jednotka	Všechny odpady				
		2009	2010	2011	2012	2013
Celková produkce odpadů	1 000 t/rok	32 267	31 811	30 672	30 023	30 620
		Nebezpečné odpady				
	1 000 t/rok	2 161	1 784	1 841	1 637	1 443

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí

PRODUKCE NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ V ČR

Celková produkce odpadů se v České republice pohybuje v posledních letech okolo 30 mil. tun a celková produkce nebezpečných odpadů okolo 1,6 mil. tun. Nebezpečné odpady tak představují poměrně malý díl z celkové produkce všech odpadů, v roce 2013 to bylo necelých 5 % (viz tabulka a graf).

Jednoznačné vývojové trendy u produkce nebezpečných odpadů nelze přesně popsat. V posledních letech (2010 - 2013) spíše stagnuje nebo má mírně klesající tendenci. Produkce kolísá celkově i v majoritních skupinách nebezpečných odpadů

NAKLÁDÁNÍ S NEBEZPEČNÝMI ODPADY

U nebezpečných odpadů bude s největší pravděpodobností i v budoucnu jejich velká část odstraňována. Při konečném odstraňování nebezpečných odpadů převládá spalování odpadů před jejich uložení na zabezpečené skládky.

V roce 2014 bylo v ČR provozováno 25 skládek, na kterých lze ukládat nebezpečný odpad, označených dle vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky jako S-NO. Z tohoto počtu jsou jen 4 skládky odpadů, na kterých lze ukládat výlučně nebezpečný odpad. K energetickému využívání nebezpečných odpadů (kategorie N) i paliv vyrobených z odpadů dochází při spoluspalování v zařízeních na výrobu cementu (cementárnách), kterých je na území ČR celkem 5 s kapacitou 250 000 t/rok.

Na území ČR provozováno 9 spaloven nebezpečných odpadů s celkovou roční kapacitou 60 658 t/rok.

NEBEZPEČNÉ ODPADY V PLÁNU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ 2015 - 2024

Snižování nebezpečných vlastností odpadů je zařazeno mezi hlavní priority nového Plánu odpadového hospodářství ČR 2015 - 2024 (POH ČR) schváleného na konci roku 2014. Nebezpečné odpady patří mezi hlavní odpadové toky, na které se POH ČR zaměřuje. Níže jsou uvedeny hlavní cíle, opatření a zásady pro nebezpečný odpad.

CÍLE:

- a) Snížovat měrnou produkci nebezpečných odpadů.
- b) Zvyšovat podíl materiálově využitých nebezpečných odpadů.
- c) Minimalizovat negativní účinky při nakládání s nebezpečnými odpady na lidské zdraví a životní prostředí.
- d) Odstranit staré zátěže, kde se nacházejí nebezpečné odpady.

ZÁSADY:

- a) Podporovat výrobu výrobků tak, aby byl omezen vznik nevyužitelných nebezpečných odpadů a tím se snížilo riziko s ohledem na ochranu zdraví lidí a životního prostředí.
- b) Nakládat s nebezpečnými odpady v souladu s hierarchií nakládání s odpady.
- c) Podporovat technologie na recyklaci a využití nebezpečných odpadů a technologie na snižování nebezpečných vlastností odpadů.
- d) Důsledně kontrolovat, zda odpad, který úpravou pozbyl nebezpečné vlastnosti, skutečně tyto vlastnosti nevykazuje.
- e) Nevyužívat nebezpečné odpady a nebezpečný odpad, který přestal být odpadem, na povrchu terénu.
- f) Zpřísnit podmínky využívání nebezpečných odpadů jako technologického materiálu k technickému zabezpečení skládky.
- g) Snížovat množství nebezpečných odpadů ve směsném komunálním odpadu.

OPATŘENÍ:

- a) Průběžně vyhodnocovat systém nakládání s nebezpečnými odpady na regionální úrovni.
- b) Motivovat veřejnost k oddělenému sběru nebezpečných složek komunálních odpadů.
- c) Ve spolupráci s příslušnými orgány provádět účinnou osvětu o vlivu nebezpečných vlastností odpadů na zdraví člověka a životní prostředí, včetně vytvoření metodik.
- d) Zvýšit v případě potřeby počet zařízení na využívání nebezpečných odpadů a zařízení na úpravu odpadů ke snižování a odstraňování nebezpečných vlastností.
- e) Zavést systém podpory pro výstavbu nových inovativních technologií

a modernizaci stávajících technologií pro využívání a úpravu nebezpečných odpadů.

- f) Ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu zavést systém podpory inovativních výrobních technologií směřujících ke snížení množství vznikajících nebezpečných odpadů a odpadové náročnosti technologických procesů.
- g) Podporovat bezpečné odstranění starých zátěží.
- h) Revidovat a nastavit poplatek za skládkování nebezpečného odpadu na odpovídající úroveň s ohledem na reálný ekonomický stav odpadového hospodářství.
- i) Důsledně kontrolovat množství nebezpečných odpadů používaných jako technologický materiál pro technické zabezpečení skládek odpadů.
- j) Legislativně stanovit přísnější podmínky pro udělování pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů – zkouška odborných znalostí.
- k) Legislativně stanovit požadavky na osobu odebírající vzorky nebezpečných odpadů určené ke zkouškám k prokázání vlastností odpadu.

ZÁVĚR

Cílem POH ČR je snižovat nepříznivé účinky vzniku nebezpečných odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí, snižovat měrnou produkci nebezpečných odpadů a zvyšovat podíl využitých nebezpečných odpadů. Velmi důležité a potřebné je rovněž také již při výrobě výrobků předcházet vzniku nebezpečných odpadů tak, aby byl omezen vznik nevyužitelných nebezpečných odpadů.

Velkým problémem je množství nebezpečných odpadů ve směsném komunálním odpadu, které je nutné snižovat a motivovat veřejnost k oddělenému sběru nebezpečných složek komunálních odpadů. ■

AUTOR

Jan Maršák
Jan.Marsak@mzp.cz
Ministerstvo životního prostředí

ZMĚNA V HODNOCENÍ NEBEZPEČNÝCH VLASTNOSTÍ ODPADŮ

Dosavadní způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů byl stanoven do 31. 5. 2015 vyhláškou MŽP a MZ č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení komise (EU) č. 1357/2014 nahrazuje Přílohu III Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic. Mění se nejen seznam nebezpečných vlastností odpadů, ale i způsob jejich hodnocení.

Hodnocení vychází vedle uvedené Směrnice o odpadech (98/2008) z právních předpisů o chemických látkách, zejména pokud jde o klasifikaci

nebezpečných přípravků, včetně hodnot koncentračních limitů použitých k tomuto účelu. Vedle toho Směrnice požaduje zachování systému, na jehož základě byly nebezpečné odpady klasifikovány, v souladu se Seznamem druhů odpadů jak byl naposledy vytvořen rozhodnutím Komise 2000/532/ES (3), s cílem podpořit harmonizovanou klasifikaci odpadů a zajistit harmonizované určování nebezpečných odpadů v rámci Společenství.

Současně EU vydala **Rozhodnutí Komise 2014/955/EU**, kterým se mění rozhodnutí 2000/532/ES o seznamu odpadů podle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, kde jsou uvedeny některé základní definice nezbytné pro posouzení nebezpečných vlastností, včetně principů posouzení a klasifikace nebezpečných vlastností odpadů. Při posouzení, respektive hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, je nutné vzít v úvahu vždy oba předpisy.

Hlavním cílem Nařízení 1357/2014 je snaha klasifikaci odpadů uvést do souladu s chemickou legislativou, tj. Nařízením (ES) č. 1272/2008 (nařízení CLP).

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ZMĚNY

V tabulce jsou uvedeny názvy nebezpečných vlastností odpadů podle Nařízení 1357/2014 platné od 1. 6. 2015. Základní změny vyplývající z uvedeného Nařízení:

- Nebezpečné vlastnosti odpadů musí být přejmenovány na HP1 – HP15, aby se zabránilo zaměňování s údaji o nebezpečnosti stanovenými v nařízení CLP, které jsou s názvem H xxx, kde xxx se představuje trojčíferný kód.
- Pokud je odpad uveden v harmonizovaném seznamu odpadů jako nebezpečný bez specifického nebo obecného odkazu na nebezpečné látky, je to odpad nebezpečný.
- Je-li odpad identifikován jako nebezpečný s konkrétním nebo obecným odkazem na nebezpečné látky, odpad je nebezpečný, jestliže obsahuje látky nebo odpady vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností HP1 – HP8 a/nebo HP10 – HP15.
- Při posuzování nebezpečných vlastností odpadů se použijí kritéria stanovená v příloze III Směrnice 2008/98/ES. U nebezpečných vlastností HP4, HP6 a HP8 se pro posouzení použijí mezní hodnoty pro jednotlivé látky uvedené v příloze III Směrnice 2008/98/ES. Je-li látka přítomna v odpadu v úrovni, která je nižší než mezní hodnota, nezahrne se do žádného výpočtu prahové hodnoty. Pokud byla nebezpečná vlastnost odpadu posouzena na základě zkoušky, jakož i za využití koncentrací nebezpečných látek uvedených v Příloze III Směrnice 2008/98/ES, mají přednost výsledky zkoušky.
- Kde není možné posuzovat nebezpečné vlastnosti pomocí koncentrace látek v odpadech, může být posouzení NV provedeno na základě testů provedených v souladu s Nařízením Rady 440/2008/EC nebo jinými mezinárodně uznávanými zkušebními metodami a pokyny.
- Odpady obsahující polychlorované dibenzo-p-dioxiny a dibenzofurany (PCDD/PCDF), DDT (1,1,1-trichlor-2,2-bis(4-chlorfenyl)ethan), chlordan, hexachlorcyklohexany (včetně lindanu), dieldrin, endrin, heptachlor, he-

xachlorbenzen, chlordekon, aldrin, pentachlorbenzen, mirex, toxafen, hexabrombifenyl a/nebo PCB, které překračují koncentrační limity uvedené v Příloze IV Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 (1), se klasifikují jako nebezpečné.

- Posouzení nebezpečné vlastnosti HP9 musí být provedeno dle příslušných právních předpisů nebo referenčních dokumentů v členských státech (*viz dále*).
- Pro sjednocení posuzování nebezpečné vlastnosti HP14 „ekotoxické“ s Nařízením (ES) č. 1272/2008 bude zapotřebí dodatečná studie. Změny klasifikace nebezpečných odpadů nesmí být dosaženo ředěním a směšováním odpadů se záměrem snížit původní koncentrace nebezpečných látek na úroveň pod hranici označení odpadu za nebezpečný.

OBEČNÝ PŘÍSTUP K HODNOCENÍ NEBEZPEČNÝCH VLASTNOSTÍ ODPADŮ

Při hodnocení nebezpečných vlastností odpadů se obecně postupuje následujícím způsobem:

- Prvním krokem původce, oprávněné osoby nebo pověřené osoby je zjištění, zda posuzovaný odpad má nebo může mít nebezpečné vlastnosti.
- Pokud posuzovaný odpad nespadá do nebezpečných odpadů a je nutné rozhodnout, zda je nebezpečný nebo ostatní (např. tzv. zrcadlové položky), je nutné určit složení odpadu. Pro hodnocení je nutné získat informace o charakteristice odpadu, o výrobním procesu, při kterém odpad vzniká, o bezpečnostních listech, podnikových normách apod. V případě nutnosti musí být provedeny specifické chemické analýzy.
- Zjištěné chemické látky se klasifikují podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení Směrnice 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně Nařízení (ES) č. 1907/2006.
- Dalším krokem je určení „H-věty“, které platí pro každou složku v odpadech.

SEZNAM VLASTNOSTÍ ODPADŮ, KTERÉ ČINÍ ODPADY NEBEZPEČNÝMI

Označení nebezpečných vlastností	Vlastnosti, které činí odpad nebezpečným
HP1	Výbušné
HP2	Oxidující
HP3	Hořlavé
HP4	Dráždivé – dráždivé pro kůži a oči
HP5	Toxicita pro specifické cílové orgány; Toxicita při vdechnutí
HP6	Akutní toxicita
HP7	Karcinogenní
HP8	Žíravé
HP9	Infekční
HP10	Toxické pro reprodukci
HP11	Mutagenní
H12	Uvolňování akutně toxického plynu
H13	Senzibilizující
H14	Ekotoxické
H15	Uvolňující jinou látku

- Zjištěné koncentrace klasifikovaných chemických látek podle výše uvedeného předpisu se porovnají s kritérii pro jednotlivé nebezpečné vlastnosti uvedenými v Nařízení EU 1357/2014.
- Posouzení nebezpečné vlastnosti HP9 infekčnosti se provádí podle příslušných právních předpisů nebo metodických dokumentů.

KLASIFIKACE CHEMICKÝCH LÁTEK OBSAŽENÝCH V ODPADECH

Dne 20. ledna 2009 vstoupilo v platnost Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, o změně a zrušení směrnic 67/548/EHS a 1999/45/ES a o změně Nařízení (ES) č. 1907/2006.

Nařízení stanoví pravidla pro klasifikaci látek a směsí jako nebezpečných a pravidla pro označování a balení nebezpečných látek a směsí. Cílem Nařízení je zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí a současně zaručit volný pohyb látek a směsí na vnitřním trhu.

V Úředním věstníku EU jsou vydávány opravy tohoto Nařízení. Jeho aktuální znění je na internetových stránkách MŽP.

Nařízení se vztahuje na všechny látky a směsi dodávané v EU s výjimkou například veterinárních a humánních léčiv, kosmetických prostředků, zdravotnických prostředků, potravin nebo krmiv, včetně použití jako přídatné látky, látky určené pro aromatizaci potravin nebo jako doplňková látka do krmiv (ve smyslu příslušných směrnic nebo rozhodnutí ES), radioaktivních látek, odpadů a dalších.

Z hlediska klasifikace chemických látek a směsí jsou důležité především dvě následující definice:

- **Třídou nebezpečnosti** se rozumí povaha fyzikální nebezpečnosti nebo nebezpečnosti pro zdraví či životní prostředí;
- **Kategorií nebezpečnosti** se rozumí rozdělení kritérií v rámci každé třídy nebezpečnosti s upřesněním závažnosti nebezpečnosti, (vyjadřuje stupeň bezpečnosti neboli kategorií v rámci určité třídy).

Klasifikací je myšleno zjištění a zhodnocení nebezpečných vlastností látek a směsí a zařazení do skupiny nebezpečnosti a přiřazení jedné nebo více kategorií nebezpečnosti pro každou příslušnou třídu nebezpečnosti a jednu nebo více standardních vět o nebezpečnosti.

HODNOCENÍ NEBEZPEČNÉ VLASTNOSTI INFEKČNOSTI H9

Infekční odpady (nebezpečná vlastnost H9) obsahují životaschopné mikroorganismy nebo jejich toxiny, o nichž je známo nebo u nichž lze spolehlivě předpokládat, že způsobují onemocnění člověka nebo jiných živých organismů.

Přiřazení nebezpečné vlastnosti H9 se posuzuje podle pravidel stanovených v referenčních dokumentech nebo právních předpisech v jednotlivých členských státech. Pro ČR jde například o:

- Nařízení vlády č. 361/2008 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci v platném znění,
- Vyhláška č. 306/2012 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení, vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče v platném znění,
- Metodické doporučení k nakládání s odpady ze zdravotnictví – z nemocnic a z ostatních zdravotnických zařízení nebo jim podobných zařízení. MŽP, červenec 2007.

Hodnocení nebezpečné vlastnosti odpadu pod označením kódem HP9 se vždy provádí na základě popisu vzniku odpadu, z odborného posudku technologie produkující odpad, nebo technologie úpravy odpadu a popisu odpadu z hlediska možného obsahu infekčního agens. Pro ČR jde například o:

- Vyhláška č. 306/2012 Sb., kterou se upravují podmínky předcházení, vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče v platném znění,
- Metodické doporučení k nakládání s odpady ze zdravotnictví – z nemocnic a z ostatních zdravotnických zařízení nebo jim podobných zařízení. MŽP, červenec 2007,

• The Approved List of biological agents, vydaný Advisory Committee on Dangerous Pathogens. Aktuální vydání: Third edition 2013.

Pro hodnocení H9 je nezbytné porozumění následujících termínů:

- **Mikroorganismy** – mikrobiologická agens, buněčná nebo nebuněčná, schopná rozmnožování nebo přenosu genetického materiálu (zahrnuje řasy, bakterie, plísňe, parazity, plasmidy, priony, víry a jejich geneticky modifikované varianty). Hodnocení mikroorganismů z hlediska patogenity se provádí podle současných poznatků.

- **Životaschopné mikroorganismy** – stav organismu v místě a čase produkce odpadu. Mikroorganismy, které byly usmrceny, nejsou považovány za infekční.

- **Toxiny** produkované mikroorganismy, které mohou pocházet z „infekčních“ odpadů dokonce i když produkující organismus již v odpadu není přítomen.

- **Toxiny z mikroorganismů** jsou hodnoceny stejným způsobem jako chemické látky porovnáváním míry rizika a jsou jim přiděleny kódy označující jejich rizikové vlastnosti. Odpad je pak klasifikován podle příslušné nebezpečné vlastnosti (HP6, HP5).

Při hodnocení nebezpečné vlastnosti H9 u upravených odpadů je nutné popsat technologický proces, metodu dekontaminace (fyzikální, chemickou nebo biologickou) a prokázat účinnost úpravy odpadů nebo dekontaminace validací technologie nebo metody. Pro ČR jde například o:

- AHEM 1/2010, Metodické doporučení Státního zdravotního ústavu pro hodnocení účinnosti dekontaminace odpadů ze zdravotnictví.
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a o změně vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 382/2001 Sb. o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě.
- TNV 75 8090 Hygienizace kalů v čistírnách odpadních vod.

Indikátorem účinnosti úpravy odpadu nebo dekontaminace odpadu jsou mikrobiologická vyšetření. Pro ČR jde například o:

- AHEM 7/2001, Stanovení indikátorových mikroorganismů pro mikrobiologická kritéria pro použití kalů na zemědělské půdě ve smyslu vyhlášky č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě.
- AHEM 1/2008, Metodický návod pro stanovení indikátorových organismů v bioodpadech, upravených bioodpadech, kalcích z čistíren odpadních vod, digestátech, substrátech kompostech pomocných růstových prostředcích a podobných matricích.

ZMĚNA PROVÁDĚČÍCH PŘEDPISŮ K ZÁKONU O ODPADECH

V návaznosti na vydané Nařízení ko-

mise (EU) č.1357/2014 je nutné provést novelu právních předpisů.

V současné době se připravuje **novela vyhlášky MŽP a MZ č. 376/2001 Sb.**, o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, která plně respektuje uvedené evropské předpisy. **Od 1. 6. 2015 pověřené osoby musí již postupovat podle uvedeného Nařízení bez ohledu na to, zda bude vydána výše uvedená vyhláška.**

Současně se připravuje **novela vyhlášky MŽP č. 381/2001 Sb.**, kterou se stanoví Katalog odpadů a postup pro zařazení odpadů do kategorií (Katalog odpadů).

Změna evropských předpisů se dotkne nejen pověřených osob pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, ale i všech původců odpadů a oprávněných osob. Z těchto důvodů je nezbytné, aby se všechny dotčené osoby s novou legislativou co nejdříve seznámily.

POUŽITÁ LEGISLATIVA:

- Nařízení komise (EU) č.1357/2014, kterým se nahrazuje příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpadech a o zrušení některých směrnic
- Rozhodnutí komise 2014/955 EU, kterým se mění rozhodnutí 2000/532/ES o seznamu odpadů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES.

AUTOR

MUDr. Magdalena Zimová, CSc.
NRL pro hygienu půdy a odpadů,
Státní zdravotní ústav
mzimova@szu.cz

MULTIPRESS

Firma Pöttinger stroje, s.r.o., je popřední světový výrobce mobilních a stacionárních lisovacích zařízení s výrobním závodem v Bánovciach nad Bebravou.

Moderní technologie Vám zaručují efektivní nakládání při zhutňování a separování odpadů, jako je papír, kartón, plast, fólie, komunální odpad, dřevěné palety. Zhutňováním (stláčením) vzpomínaných materiálů radikálně klesají vaše přepravní náklady a tím šetříte nemalé finanční prostředky vynaložené na přepravu.

Jednoduchá manipulace, bezpečnost, dizajn, kvalita a servis jsou další výhody, které vám dokážeme u využívání těchto strojů zaručit.

Sú vhodné pro průmyslové a výrobní firmy, logistické centra, sběrné dvory, supermarkety a jiné organizace, které mají nadměrné množství odpadu.

Objem lisovacích kontejnerů a zařízení se pohybuje od 10 do 32m³.

Možnost pronájmu lisovacích zařízení za výhodných podmínek.

Šetřete vaše peníze a ekologii kolem vás s firmou Pöttinger stroje, s.r.o.

Poettinger stroje s.r.o.

Partizánska 73, 957 01 Bánovce n/B

Mobil: 0902 923 020

Mail: vojtech.kakos@oneworldfinance.sk

www.poettinger-oneworld.at

PRVNÍ HODNOCENÍ EKOINOVACE ČESKÉ FIRMY VE FINÁLE

Nové či inovované výrobky deklarované svými výrobci jako šetrnější k životnímu prostředí (ať už při jejich funkci, výrobě nebo po dožití) mnohdy neuspějí na trhu jednoduše proto, že jsou nové a ještě nemají reference z praktického využití. Potenciální kupci deklarovaným parametrům nevěří.

Ze je jejich produkt šetrný k životnímu prostředí dnes tvrdí kdekdo a je na zákazníkově, jestli tomu uvěří nebo ne. Donedávna kupec neměl v podstatě možnost si toto ověřit. Důvěru potenciálních kupců nových či inovovaných výrobků či technologií má v tomto směru přinést nezávislé posouzení výrobcem deklarované výkonnosti. To je součástí pilotního projektu Ověřování environmetálních technologií (EU ETV).

EU ETV je novým marketingovým nástrojem, který pomáhá při uplatnění výrobků nejen na evropském trhu, ale i na dalších trzích. Lze jej využít k přesvědčení investorů, kupců (a také grantových agentur) o inovativnosti řešení, prokázání shody s právními předpisy atd.

Podmínkou pro hodnocení je vedle jeho inovativnosti dále připravenost zařízení, technologie či služby k uvedení na trh.

DVĚ FÁZE HODNOCENÍ

Hodnocení „ekoinovativnosti“ probíhá

ve dvou fázích: Rychlé ověření a vlastní plné Ověření.

V rámci Rychlého ověření se „pouze“ zjišťuje, zda technologie, zařízení či služba (dále jen technologie) splňuje kritérium ekoinovativnosti. To znamená, zda vykazuje v nějakém ohledu lepší parametry v oblasti vlivů na životní prostředí

oproti tomu, co je dosud na trhu. Ověřuje se dále, zda je technologie skutečně připravena k uvedení na trh.

Při pozitivním závěru Rychlého ověření následuje plné Ověření, kdy se měřeními a analýzami prostřednictvím akreditovaných laboratoří prakticky zkoumá, zda výrobcem deklarované parametry technologie jsou pravdivé.

Ověřená technologie se pak dostane

do prestižní evropské databáze inovativních technologií. EK následně pomáhá s propagací technologie např. nabídkou stánku na mezinárodních veletrzích.

OVĚŘOVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Ověřování ETV v České republice funguje od roku 2014. Akreditaci ČIA pro toto ověřování získalo (zatím jako jediný subjekt v ČR) České ekologické manažerské centrum (CEMC), a to v technologické oblasti „Materiály, odpady a zdroje“ a připravuje se rozšíření akreditace na technologickou oblast „Čištění a monitorování vody“. Díky zmíněnému pilotnímu projektu může žadatel získat na ETV certifikaci významnou dotaci. Vše

k tomu najdete na www.tretiruka.cz/eu-etv/.

Zájem o hodnocení projevil již celá řada subjektů. Ve většině případů se jednalo o řešitele projektů VaVaI z oblasti odpadů, kteří výsledky Rychlého ověření jimi vyvinuté metodiky chtějí využít pro Technologickou agenturu ČR jako doklad úspěšného splnění zadání jimi řešeného výzkumného projektu.

PRVNÍ VLAŠTOVKA

Mezi firmami, které o úplné hodnocení svého produktu požádaly, již první spěje ke konci. Jedná se o společnost AGO-E-KO, s. r. o., která přihlásila k ověření ekologických „výkonnostních parametrů“ aerobní fermentor EWA, vzor 2014.

Toto kontejnerové zařízení je nejspíše odborné veřejnosti známo z různých výstav a předváděcích akcí a řada jich (nejen) v našich provozech již funguje. Posuzované zařízení je jeho nejnovější variantou, při jejímž vývoji byly využity zkušenosti z výroby a hlavně provozu minulých modelů.

Vedle vylepšení technických parametrů je novinkou dálkové sledování provozu zařízení, které výrobci pomůže identifikovat důvody případných některých provozních obtíží, aniž by zástupce výrobce musel na místo přijet, což nesmírně urychlí nápravu problému.

Zařízení EWA většina čtenářů zná, proto jej zde popíšeme jen velmi stručně. Jedná se kontejnerový aerobní fermentor, který podle režimu provozu za maximálně 96 hodin z naskladněného bioodpadu vyrobí buď tzv. mulčkompost (který ovšem musí na volné ploše ještě dozrát), nebo tzv. energokompost, tedy biopalivo. Co je ale podstatné, může zpracovávat

vedlejší živočišné produkty 2. a 3. kategorie podle Nařízení EU 1069/2009, protože díky důmyslnému patentovanému systému provzdušňování a promíchávání materiálu dosahuje teplota fermentovaného materiálu teplot nad 70 °C a při této teplotě vydrží minimálně po předepsanou dobu, což zajistí jeho dostatečnou hygienizaci.

Hlavním předmětem ověření ETV zde je potvrdit, že podmínky fermentace skutečně vyhovují požadavkům Nařízení. I když samotné ověření zajišťuje CEMC, neobejde se toto bez spolupráce s příslušnými akreditovanými laboratořemi.

V tomto konkrétním případě se jedná o Státní zdravotní ústav, který provede mikrobiologickou kontrolu vstupních i výstupních materiálů, ale především pomocí vnesených testovacích ampulí s kontrolními mikroorganismy ověří, zda podmínky procesu zajistily hygienizaci materiálu v požadovaném rozsahu. Další parametry vstupních materiálů a konečného produktu (vlhkost, poměr C:N a další) podle požadavků certifikačního orgánu pak hodnotí Laboratoř Morava, s. r. o.

V polovině května proběhla fermentace první várky. Celková hmotnost zakládky byla 18 tun a obsahovala slámu

(16,3 %), drůbeží podestýlku (17,3 %), matoliny (28,8 %), jablečné vylisky (29,7 %) a gastroodpad (7,9 %). Během přípravy zakládky a jejího naskladňování odebraly pracovnice SZU 10 jejích vzorků a do fermentoru vložily celkem 22 ampulí s kontrolními mikroorganismy. Pracovník Laboratoře Morava pak odebral k laboratornímu zpracování jeden směsný vzorek vytvořený z 10 dílčích odběrů.

Po 4 dnech fermentace proběhlo vyskladňování hotového produktu, během něhož zástupci obou laboratoří odebrali jeho vzorky a pracovnice SZU navíc vyjmuly z něho kontrolní ampule. V době psaní tohoto textu nebyly laboratorní výsledky ještě známy.

Celkem proběhne pět kontrolních fermentací se zakládkami různého složení a fermentace bude probíhat jak v režimu výroby kompostu, tak paliva. Mezi zpracovávanými potenciálně problematickými materiály budou příště i obsahy dobytčích žaludků z jatek a kaly z jateční ČOV.

Pokud vše proběhne podle plánu, hodnocení by mělo být kompletní na podzim a po schválení řídicím orgánem EU by v zimě měla technologie EWA být zapísána do centrální databáze ověřených technologií. ■

KOMIKS

ODPADOVÉ FÓRY

TŘÍDIT BRKO NENÍ NOVINKOU

V minulých číslech jsme slíbili zveřejnění podrobných výsledků průzkumu, jehož cílem bylo zjistit, jak na tom byly obce v nakládání s BRKO a dnes tak činíme. Připomínáme, že 70 % obcí se v průzkumu vyjádřilo, že již před 1. lednem 2015 určitým způsobem třídění BRKO zajišťovaly.

Transpozicí evropské směrnice, která mimo jiné ukládá ČR odklon BRKO ze skládek a jeho efektivnější využití, vznikla vyhláška, dle které obce musí předepsaným způsobem s BRKO nakládat. Průzkumu se účastnilo 607 obcí a provedlo ho České ekologické manažerské centrum prostřednictvím portálu www.tretiruka.cz. Na otázky odpovídaly obce od těch nejmenších až po velká města v rovnoměrném zastoupení. Výsledky pak ukázaly některá klíčová sdělení.

U každé skupiny obcí dále uvádíme grafické znázornění nejčastějšího voleného způsobu třídění biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO).

Na konci sezóny třídění BRKO hodláme průzkum zopakovat. Zaměříme se především na náklady třídění BRKO, včetně jeho vytríděného množství. Dále budeme hledat odpověď na otázku, zda se skutečně snížilo množství těchto odpadů končících v černých popelnicích, tedy na skládkách.

OBCE DO 500 OBYVATEL

Pro malé obce vesnického typu je třídění BRKO pravděpodobně nevhodné a neekonomické. Naprostá většina obyvatel tento odpad likviduje ve vlastních kompostech na zahrádkách. Výsledky říkají, že nový systém boří dlouholetou snahu obcí vést občana ke kompostování a vracení biosložky zpět do půdy. Tím, že se zvýší náklady na odpadové hospodářství malých obcí, hrozí nebezpečí zvýšení počtu černých skládek.

Zástupci malých obcí jsou převážně toho názoru, že třídění a využití BRKO by mělo probíhat v místě vzniku. Vola-

jí po legislativním zajištění povinnosti provozovatelů bioplynů odebrat od obcí BRKO. Jako neefektivnější označili domácí kompostování, přestože není ani zákonem a ani vyhláškou MŽP podporováno. Jako velmi obtížné vidí naučit občany třídít. Především na malých obcích, kde je stále zvykem svůj bioodpad pálit.

OBCE OD 500 DO 3 000 OBYVATEL

I zástupci obcí s více obyvateli mají obavy z větší finanční zátěže. Na vesnici, kde má převážná většina obyvatel vlastní kompost, je třídění BRKO zbytečnou zátěží. Základem má být zpracování BRKO přímo u občana s následným využitím kompostu na zahradě. BRKO je tedy surovina, která by měla zůstat v místě vzniku a znovu se používat. BRKO by se tak měl zužitkovat na zahradách v kompostech

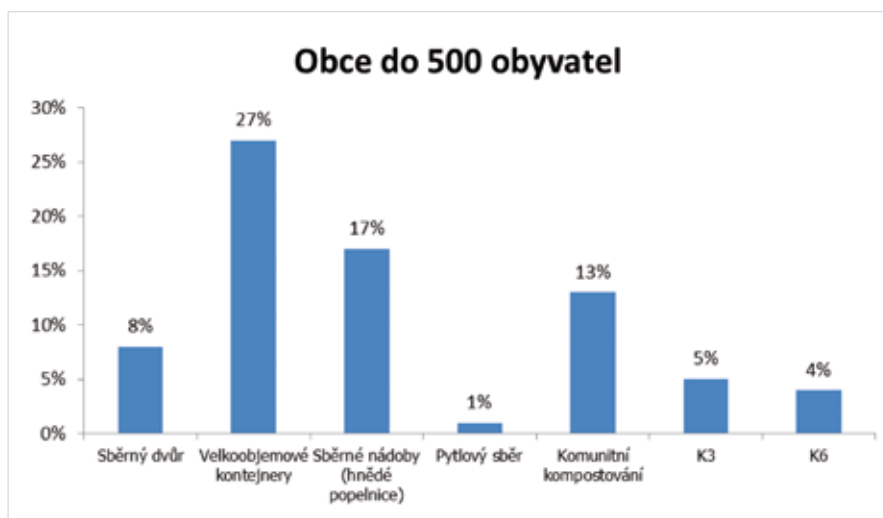
a ve spolupráci s místními zemědělci.

Průzkum u těchto obcí dále ukázal, že lidé nemají zájem o kompostování, ale o zbavení se trávy, zbytků květin, plevele, a to pokud možno zadarmo. Rovněž chybí dostatečná informační kampaň široké veřejnosti, a pokud nějaká je, není dostatečně připravená ani správně načasovaná.

Obce si uvědomují, že BRKO je dále využitelná komodita, a to by se také mělo odrazit v ceně svozu. Obce by za tento odpad měly dostat zapláceno, a ne za likvidaci draze platit. A i v této kategorii obcí převládá názor, že třídít BRKO by měly spíše větší města, ne malé obce, kde většinou obyvatelé kompostují sami.

OBCE OD 3 000 DO 20 000 OBYVATEL

Průzkum u této skupiny obcí ukázal, že spolu s vyhláškou přijde i problém se zajištěním čistoty sběru BRKO, tedy jak

naučit občany dávat do BRKO opravdu jen to, co tam patří. Nebezpečí vidí v tom, že řada lidí přestane doma kompostovat. Poukazují na to, že se zvýší náklady na svoz, tj. celkové náklady se rozhodně ne sníží.

Z pohledu ceny skládkového se intenzivní třídění BRKO zatím nevyplatí. BRKO by se měl především zpracovat v místě svého vzniku. Obtíže mohou nastat pro obce, které nemají zajištěny dostatečné kapacity na zpracování toho odpadu.

Strašák vidí ve zbytečné byrokracii, která komplikuje následné využití rostlinného odpadu z veřejné zeleně v zemědělství. Obce této kategorie rozhodně podporují domácí kompostování v kompostérech.

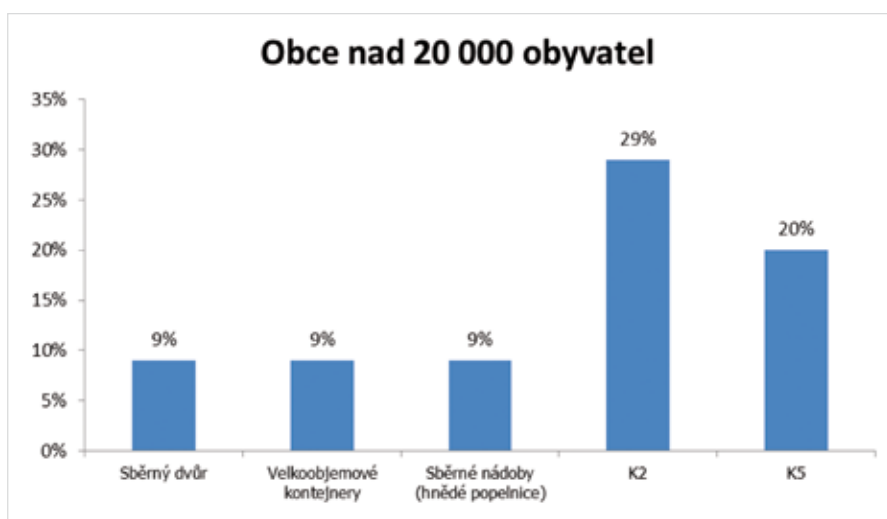
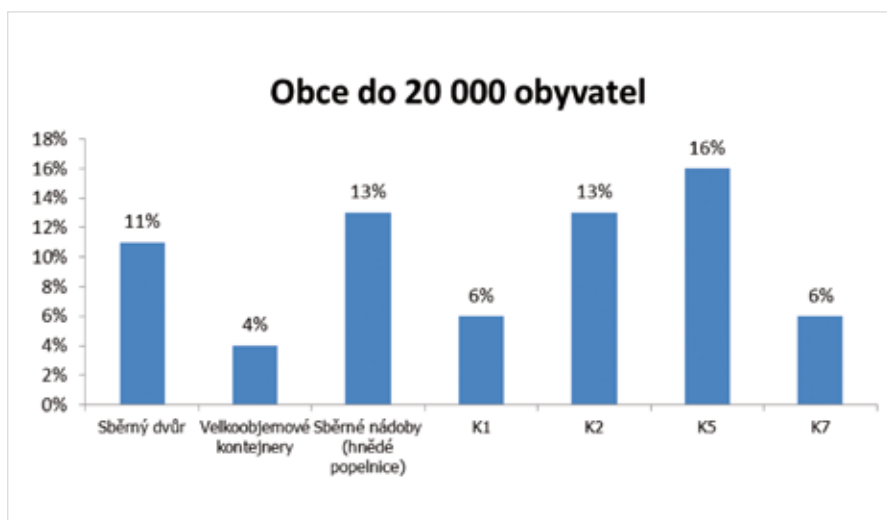
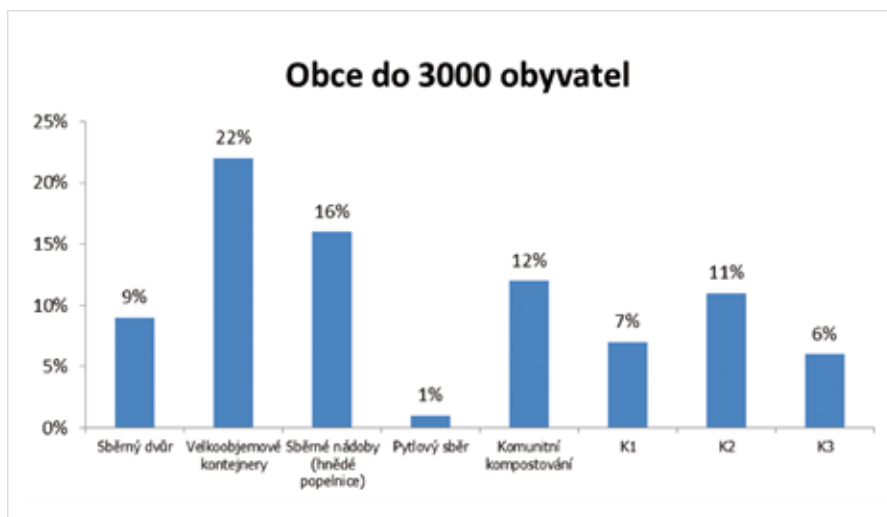
OBCE NAD 20 000 OBYVATEL

Velké obce poukazují dle průzkumu na nepřipravené kapacity na zpracování BRKO, problémy s využitím kompostu či digestátu a problémy odbytu kompostu jako takového. Stejně jako obce s menším počtem obyvatel vidí nebezpečí zavedení třídění BRKO ve snížení domácího kompostování. To ale neplatí pro ty domácnosti, kterým byl poskytnut dotovaný kompostér.

Kompostéry však nepatří mezi vyjmenované způsoby třídění BRKO v obcích dle platné vyhlášky MŽP. Dále výsledky průzkumu této kategorie svědčí o tom, že přistavované kontejnery obsahují značnou příměs komunálních odpadů, proto dochází k jejich redukcii. A rovněž se zde objevuje názor, že náklady na odpadové hospodářství obcí porostou.

ZÁVĚREM

Z průzkumu vyplývá, že se k cílům zavedené vyhlášky obce staví zdrženlivě. Ukázal, že v některých obcích se BRKO třídí již řadu let, někde – hlavně v malých obcích – ztrácí efekt a ve větších a velkých obcích a městech bude narážet na určité těžko řešitelné problémy. CEMC, jak již bylo uvedeno, provede na přelomu roku další průzkum, který ukáže, jaký má zavedená vyhláška efekt.

GRAFY - VOLBA ZPŮSOBU TŘÍDĚNÍ BRKO

- K1** - sběrný dvůr + velkoobjemové kontejnery
- K2** - sběrný dvůr + sběrné nádoby (hnědé popelnice)
- K3** - velkoobjemové kontejnery + sběrné nádoby (hnědé popelnice)
- K6** - velkoobjemové kontejnery + komunitní kompostování
- K1** - sběrný dvůr + velkoobjemové kontejnery
- K2** - sběrný dvůr + sběrné nádoby (hnědé popelnice)
- K5** - sběrný dvůr + velkoobjemové kontejnery + sběrné nádoby (hnědé popelnice)
- K7** - sběrný dvůr + velkoobjemové kontejnery + komunitní kompostování

KONFERENCE PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADŮ PODRUHÉ

Vláda v říjnu loňského roku schválila Program předcházení vzniku odpadů ČR. Na začátku téhož měsíce jsme pak pořádalil první ročník národní konference Předcházení vzniku odpadů (PVO).

Letošní druhý ročník, jak již bylo oznámeno, se bude konat úterý 6. a ve středu 7. října 2015 v Kongresovém centru ČVUT Masarykova kolej, Praha 6-Dejvice, Thákurova 1. Program konference bude dvoudenní, kapacita největšího sálu je 200 míst. Konference je součástí seriálu ODPADOVÉ DNY 2015.

První den bude **Plenární sekce** věnovaná obecným otázkám typu Zkušenosti z prvního roku PVO a další záměry MŽP; Informační zázemí PVO a opětovného využití odpadů; Finan-

komunálních odpadů bude určena především pro představitele obecní samosprávy, firmy s obcemi spolupracujícími a účastníky z organizací pracujících s veřejností. Tematické okruhy jsou: Role obcí v PVO; Předcházení vzniku BRKO; Výrobky na konci životnosti a jejich opětovné využití – role obcí, kolektivních systémů a NNO; Odpady potravin a charita – možnosti zapojení obcí; Konec plytvání – práce s veřejností; Podpora rozvoje opraven, půjčoven, charitativních bazarů a chráněných dílen; Předcházení vzniku odpadů v úřadech.

tématu či na téma jinak související s PVO, se mohou přihlásit autorovi těchto řádků (prochazka@cemc.cz), který je odborným garantem programu. Vítány jsou i návrhy přednášek na další důležitá témata. Časový limit na jedno vystoupení je do 20 minut.

Zařazení přihlášeného vystoupení do programu bude záležet na tématu a časových možnostech. Možná jsou i komerční vystoupení jak formou ústního vystoupení, tak výstavního stolku.

Aktuální informace ke konferenci

VIDEOZÁZNAM A PREZENTACE Z PRVNÍHO ROČNÍKU KONFERENCE A PŘIHLÁŠKY NA PŘIPRAVOVANÝ DRUHÝ ROČNÍK NAJDETE NA WWW.PREDCHAZENIODPADU.CZ

cování projektů PVO; Ekonomické a daňové aspekty PVO; Hodnocení úspěšnosti aktivit v oblasti PVO; Žádoucí a nežádoucí cesty předcházení vzniku odpadů; Role výzkumu a inovací v předcházení vzniku odpadů.

První den po skončení plenární sekce bude následovat diskusní fórum **Bariéry předcházení vzniku odpadů**, kde bychom společně měli identifikovat hlavní příčiny, které brání nebo omezují předcházení vzniku odpadů či jejich opětovnému využívání, a pokusit se hledat cesty k jejich překonání.

Druhý den bude program rozdělen do dvou paralelně probíhajících sekcí. Program konference uzavře druhé diskusní fórum na oblíbené téma: **Odpad vedlejší produkt-neodpad-výrobek.**

První sekce **Předcházení vzniku**

Druhá sekce **Předcházení vzniku podnikových odpadů** by měla pokrýt v maximalistické variantě tyto tematické okruhy: Minimalizace odpadů, čistší produkce; Dobrovolné nástroje, ekodesign; Předcházení vzniku odpadů ve zdravotnictví, včetně léků; Předcházení/minimalizace obalových odpadů; Předcházení vzniku (opětovné využití) odpadů ve stavebnictví, vč. výkopových zemin; Předcházení vzniku potravinových odpadů ve výrobě a obchodě.

Uvedený výčet témat je spíše maximalistický a má sloužit jako inspirace pro zájemce o vystoupení na konferenci. Pro některá vypsána témata se možná nepodaří najít vhodného přednášejícího, ale k jinému může být naopak příspěvků více.

Zájemci o vystoupení na konferenci, ať již k některému vypsanému

budou průběžně uveřejňovány na serveru Tretiruka.cz v sekci ODPAD/Předcházení vzniku odpadů s přímým přístupem z www.predchazeniiodpadu.cz.

V současnosti tam najdete především přihlašovací formulář k účasti.

MŽP opět poskytlo dotaci na pořádání této konference, letos ovšem pouze na účast zástupců veřejné správy (obce, města, státní správa). Díky této dotaci budou účastníci z jejich řad a z NNO platit snížené vložné, které bude pokrývat pouze náklady, které nelze hradit z poskytnuté dotace.

Doporučujeme s přihlášením se na konferenci neváhat, protože v případě naplnění kapacity letos nebudeme měnit místo konání, nýbrž ukončíme příjem přihlášek.

MALÁ VELIKOST JE VÝHODOU

Porter Maxxi – kontejnerový nosič

Bonetti s aktivním kontejnerem

Tam, kam se běžný svozový vůz nedostane, nastupuje společnost I-Tec Czech, spol. s r.o., která ve svém širokém portfoliu svozových vozidel nabízí i svozová vozidla menších rozměrů, které najdou uplatnění hlavně v městských parcích, obydlených zónách. A že jim ekologie není neznámou, dosvědčuje i fakt, že má zákazník možnost vybrat si z několika typů nástaveb a ekologických pohonů dle požadavků zákazníka.

Máme pro Vás pár typů. Mezi nejpoužívanější svozová vozidla v kategorii N1 patří vozidlo Piaggio Quargo Stříhový zdvih s nástavbou košovka. Kapacita nástavby je 3,5 m³. Její největší předností je konstrukce stříhového zdvihu. Odpad, který obsluha vhodí do koše, může jednoduše vysypat na sběrné místo, a to pomocí dálkového ovladače. Nástavba se nejdříve zvedne do výšky 170 cm a následně se vyklopí. Na obrázku je vozidlo vybaveno na přání zákazníka ještě zadní stupačkou pro rychlou manipulaci obsluhy s odpadem. Vzhledem k šířce a hmotnosti může tuto práci vykonávat pohodlně i z chodníku, což způsobí urychlení průjezdu městem a hlavní tepnou.

Dalším užitečným pomocníkem mezi svozovými vozidly značky Piaggio patří Porter Maxxi – kontejnerový nosič o objemu cca 4 m³. Díky podvozku Maxxi a jedinečnému zdvihacímu zařízení je toto vozidlo schopno naložit kontejner o nosnosti 1200 kg za 66 sekund. Záleží na tom, jaký typ nástavby zvolíte – podle provedení kontejnerů jej lze využívat na různé účely. Kontejnery s nízkými bočnicemi (400 mm) jsou určeny k nakládání materiálu a různých strojních zařízení, kontejnery s vyššími bočnicemi (1500 mm) jsou vhodné k přepravě odpadu, papíru, skla a dřevní hmoty.

Nejrozšířenější způsob sběru a svozu odpadů či pytlů je be-

zesporu pomocí nástaveb s funkcí stlačování odpadu Novarini. Tyto nástavby jsou dnes již vyráběny v širokém rozsahu velikostí, a to od 4 až do 32 m³ podle velikosti a nosnosti nosiče. Dají se využít pro sběr odpadových nádob o objemech 50, 60, 80, 110, 120, 240, 360 a 770, 1100, 1300 litrů. Nástavby disponují i vodotěsným provedením tak, aby zabránily úniku tekutých složek bioodpadu až do objemu 4000 l. Tyto nástavby osazujeme i na komunální nosiče značky Bonetti s konstrukční vahou 3,5 nebo 5,5 tun.

Společným jednáním se snažíme dovést optimální vozidlo za optimálních podmínek na optimální místo. S oblibou říkáme: vše je věc kompromisu. Vždycky je třeba diskutovat s klientem a respektovat jeho zájmy, ale zároveň se nebát obhájit své stanovisko, svůj pohled na věc, který vyplývá ze zkušenosti z dodávek těchto zařízení napříč celou Českou republikou. My máme v této chvíli více než 450 uživatelů.

www.itec-czech.cz

Piaggio Quargo Stříhový zdvih s nástavbou košovka

RosRoca OLYMPUS Mini 6 na podvozku Fuso Canter 4x2

RosRoca OLYMPUS 16W na podvozku Scania 4x2

VÝKON, RYCHLOST, KVALITA A CENA

Nástavba s lineárním stlačováním na svoz odpadu RosRoca OLYMPUS splňuje nejtvrďší podmínky zákazníka.

Španělský nadnárodní holding RosRoca Environment zahrnuje další tři výrobní společnosti: Dennis Eagle (Velká Británie), Eurovoirie (Francie) a HS Fahrzeugbau (Německo). Díky těmto společnostem a silnému zázemí mateřského závodu je RosRoca dominantním výrobcem odpadových technologií v rámci Evropy a zároveň udává i světové trendy v segmentu nástaveb pro svoz odpadu. Mimo Evropu vlastní RosRoca výrobní závody v Brazílii, Malajsii a Mexiku.

Co do počtu vyrobených a prodaných nástaveb na svoz odpadu se tak řadí na první místo i v celosvětovém měřítku. Anglický výrobní závod Dennis Eagle produkuje nejenom nástavby OLYMPUS, ale i speciální komunální podvozky ELITE 6 v hmotnostních kategoriích 18, 26 a 32 t v konfiguracích 4x2, 6x2, 6x4 a nebo 8x4. Tyto podvozky se v Evropě prodávají v síti Volvo / Renault pod označením ACCESS.

Po zavedení a standardizaci dnes již dobře známého modelu OLYMPUS, který je dostupný ve velikostech 10 - 27 m³ přichází RosRoca s malou

nástavbou pro podvozky 6,5 – 15t – OLYMPUS Mini, který je dostupný ve velikostech 6 – 7 – 8 m³.

V Evropě představuje OLYMPUS technologickou špičku mezi nástavbami na svoz odpadu. Oproti konkurenčním výrobcům RosRoca nyní nabízí uživatelům kompletní modelovou řadu nástaveb OLYMPUS coby dokončenou a odladěnou generační obnovu s technologicky nejpokročilejším řešením nástaveb s lineárním stlačováním, nyní i v malých velikostech!

OLYMPUS MINI

RosRoca dala do vínku nástavbě OLYMPUS Mini ty nejlepší materiály a komponenty: Oblé boky nástavby jsou vždy válcované z jednoho kusu materiálu bez ohledu na velikost zásobníku. Zesílený celo-obvodový rám s unikátním systémem je montován z jednotlivých komponentů nástavby pomocí mechanických zámků a svárů, a to není zdaleka všechno. „Nástavba má mnoho nových konstrukčních prvků a technologických vylepšení. Výsledkem je tak kromě líbivého designu maximální

výkon, nízká hmotnost, vysoká kvalita, uživatelský komfort, maximální bezpečnost provozu, jednoduché ovládání a minimální nároky na servis i v dlouhodobém uživatelském horizontu,“ připomíná jednatel společnosti HANES s.r.o., Filip Hachle.

K výrobě se používají pouze špičkové materiály s vysokou odolností. RosRoca tak garantuje zcela ojedinělou pětiletou záruku na celou konstrukci nástavby. OLYMPUS Mini sdílí s většími modely identické ovládací rozhraní a systém řízení nástavby, které umožňuje uživatelům nastavení stroje podle vlastních potřeb.

Mini je vhodný pro svoz domácího a organického odpadu, jakož i recyklovatelných materiálů na pěších zónách v centrech měst a venkovských oblastech. Všude tam, kde jsou úzké uličky a omezený přístup, který vyžaduje vysokou úroveň ovladatelnosti. OLYMPUS Mini je kompaktní pomocník s elegantním designem, využívající osvědčené technologie. Nabízí nejlepší kvalitu a spolehlivost pro nejnáročnější odborníky sběru odpadu.

VÍCE VELIKOSTÍ

Zájemci mají v současné době k dispozici tři modelové řady nástavby OLYMPUS. Jsou rozdělené dle zástavbové šířky. Řada Mini se šířkou 2000 mm v objemech 6,7 a 8 m³, řada s označením „N“ má šířku 2250 mm, dostupná je v objemech 10 až 19 m³ a řada s označením „W“ se šířkou 2530 se zásobníky o objemech od 13 až do 27 m³. Nástavba „W“ od objemu 19 m³ a více taktéž disponuje provedením se zvýšenou výškou označeným „W Plus“, která umož-

RosRoca OLYMPUS 21W na podvozku MAN 6x4 hydrodrive

ňuje navýšit objem nástavby při zachování kratšího rozvoru vozidla.

Variabilní konstrukce těchto nástaveb dává uživatelům možnost optimálně zvolit sestavy objemu zásobníku, nakládací vany pro téměř jakýkoliv typ, tonáž a značku podvozku, vždy s maximálním důrazem na výkon, užitečné zatížení a rozměry kompletního vozidla. Samozřejmostí při stavbě vozidla je profesionálně zpracovaný výpočet zatížení a rozměrová studie každého jednotlivého vozidla.

PRVOTŘÍDNÍ KVALITA

Výrobce RosRoca předkládá svou nástavbu OLYMPUS s jejími technickými parametry a naprosto transparentními provozními údaji. „V nabízeném technickém řešení jednotlivých kompletních sestav s nástavbou s vyklápěčem se setkáte pouze s transparentními údaji, jako například: čistý

využitelný objem, užitečné zatížení s křivkou plnění zásobníku a zatížení náprav,“ říká Filip Hachle a dodává: „Nakládací vana je definována minimálním objemem, představen je také údaj o absorpční kapacitě lisovacího mechanismu, což je objem sbrnutého odpadu během jednoho cyklu lisování.

V tomto parametru OLYMPUS jen těžko hledá přemožitele.“ Právě tento údaj hraje velkou roli v životnosti a provozních nákladech nástavby, neboť je zřejmé, že pakliže nástavba jedním cyklem naloží více odpadu nežli druhá, šetří se náklady na naplnění a zároveň nedochází k tokovému opotřebení.

„V přímém porovnání mají některé konkurenční nástavby poloviční výkon (absorpční kapacitu), tudíž lze směle prohlásit, že mají poloviční životnost a přitom dvojnásobné náklady na slisování stejného objemu odpadu, než je tomu při použití nástavby OLYMPUS,“ upozorňuje Filip Hachle.

SÍLA JE V UNIVERSÁLNOSTI

„Velice si vážíme každého zákazníka a je třeba podotknout, že jako první dali důvěru novince jménem OLYMPUS menší společnosti nakládající s odpady a městské a technické služby. Za to jim patří velký dík!

V poslední době nás ale velice potěšil fakt, že si nástavby RosRoca do svého hledáčku vybrali i doposud „konzervativní“ velké odpadářské společnosti,“ chválí Filip Hachle.

Rámcové smlouvy na dodávky ne jednoho, ale hned několika kusů, dělají z dodavatele na českém trhu velkého hráče. Pravda, OLYMPUS, co se týká pořizovací ceny, patří mezi konkurenci k těm nejdražším. „Vzhledem k unikátní konstrukci, vysokému výkonu a nízkým provozním nákladům, včetně nároků na údržbu, jsme si vyšší cenu obhájili a přesvědčili zákazníky, že přidaná hodnota se vyplácí. OLYMPUS umí splnit i specifické požadavky: Ze široké modelové řady si každý vybere. Umíme postavit malé nástavby na podvozky 4x4, nebo naopak velké nástavby s certifikovaným vážícím systémem využívající pouze čtyři snímače. Díky velkému počtu montáží pro celou východní Evropu získáváme každoročně nové zkušenosti, nacházíme nová řešení, která umíme nabídnout všem našim klientům,“ říká Filip Hachle.

VYKLÁPĚČE ROSROCA A TERBERG

Usnout na vavřínech by ale bylo chybou. RosRoca ve spolupráci s dalšími partnery vyvíjí v současné době nové produkty. Hitem poslední doby jsou elektricky poháněné nebo automatické vyklápěče TERBERG v kombinaci s hybridními vozy či ekologickými nosiči - s motorem Euro 6 nebo alternativním pohonem CNG/LNG.

- vozidla na svoz TKO
- myčky odpadových nádob
- vyklápěče odpadových nádob

www.hanes.cz www.hanes-slovakia.sk

ZASE MODRÉ TŘEŠNĚ

OTÁZKA

Provozujeme několik kompostáren s různou výrobní kapacitou, která je stanovena v tunách přijatých odpadů za jeden rok. Byli jsme upozorněni, že podle zákona o Integrované prevenci, konkrétně jeho přílohy č.1 bod 5.3, mohou naše zařízení pod tento zákon spadat, pokud je kapacita našich kompostáren vyšší než 75 tun/den.

JAK SI MÁME TUTO HODNOTU PRAKTICKY VYSVĚTLIT?

Nahlédnutím do uvedené přílohy zákona o integrované prevenci zjistíme, že dotaz směřuje na bod 5.3, písmeno b), kde se říká, že do režimu tohoto zákona patří i takovéto nakládání s odpady: „Využití nebo využití kombinované s odstraněním jiných než nebezpečných odpadů, při kapacitě větší než 75 t za den a zahrnující nejméně jednu z následujících činností, s výjimkou čištění městských odpadních vod“, kde v bodu 1. je mezi činnostmi uvedena „biologická úprava“. Kompostování je zcela jistě úprava spíše biochemická než biologická, ale úmysl zákonodárce je podle mého názoru z textu zřejmý, takže kompostárny do této kategorie patří.

Co je ovšem problémem, je uvedená mezní kapacita.

Kapacitu nějakého výrobního zařízení je možno vyjadřovat různě. Nahlédneme-li jen do této Přílohy č. 1, potom tam najdeme například takovéto limitní hodnoty:

- „obsah lázně“ u bodu 2.6. Povrchová úprava kovů
- „jmenovitý tepelný příkon“ u bodu 1.1. Spalování paliv

- „kapacita tavení“ u bodu 3.4. Tavení nerostných materiálů

U všech tří uvedených příkladů, případně některých dalších neuvedených, je nepochybné, jak se mezní hodnota stanoví. U pokovovací lázně umíme rozměry lázně změřit (pokud odhlédnu od toho, že nejde o „obsah“, ale o „objem“), jmenovitý tepelný výkon máme napsaný na štítku spalovacího zařízení a kapacita tavení je dána užitými rozměry pece a jejím energetickým příkonem.

U jiných činností jsou však mezní hodnoty stanoveny méně jasně až nejasně a do této kategorie spadají bohužel i kompostárny. Problém tkví ve zcela nevhodném způsobu stanovení meze a to denním množstvím, nikoli množstvím za dlouhé období, třeba za rok. Pokud byl zákonodárce toho názoru, že možný negativní vliv na životní prostředí je u jednotlivých činností v příloze vyjmenovaných tím větší, čím větší je „kapacita“ zařízení, ve kterém se činnost realizuje, potom je denní mez u nárazových, tedy nespojitých činností pro takové posouzení zcela nedůležitá a nevhodná. Navíc je pro výpočty nejasné, zda údaj „za den“ je identický

s údajem „za 24 hodin“, jinými slovy se zde nepracuje s důležitým faktorem a tou je směnnost.

U kompostáren a u některých dalších činností v příloze uvedených má nebo může mít negativní vliv na životní prostředí především dlouhodobá činnost a tu nelze hodnotit podle denní „kapacity“. Pouze skutečné množství materiálu, které zařízením projde (je navezeno, zpracováno, odvezeno) je relevantní hodnotou a nikoli schopnost zařízení přijmout jednorázově, třeba za den, velké množství materiálu. Pro ochranu životního prostředí je zjevně lhostejné, zda do zařízení, jehož roční výkony se pohybují v tisících tun, přijmu během dvou dnů bioodpad v množství 90 tun plus 10 tun nebo 50 tun plus 50 tun. Stále v zařízení přijmu a následně zpracuji 100 tun za dva dny.

Na téma, jak stanovit, zda konkrétní zařízení má „kapacitu“ 75 tun/den, bylo podáno v posledních měsících několik vysvětlení MŽP. V jednom z nich se mimo jiné uvádí:

„U kompostáren je potřeba brát v úvahu maximální množství vstupní suroviny, kterou lze s ohledem na používanou

technologii, technické parametry zařízení, provozní a legislativní omezení založit za jeden den ...“ Pokud domyslím takto koncipovaný názor do důsledků, tak budu jako provozovatel hledat „limitující faktor“, tedy to úzké hrdlo technologie, které mně v množství založeného materiálu omezuje. Připustíme, že je to velikost stroje, kterým zakládku tvořím a počet pracovních směn, který mám v provozním řádu uvedený, tedy počet pracovních hodin za 24 hodin.

Z této úvahy plyne, že mezní hodnotu 75 tun/den jsem jako provozovatel schopen doslova „zkonstruovat“ a zakládku o hmotnosti 750 tun budu muset, pravděpodobně neefektivně a s provozními problémy, zakládat po kouskách více než 10 dnů, zatímco bez tohoto omezení si ji velkým nakladačem daleko provozně snadněji vytvořím třeba za 3 dny. A nenapadá mne žádný důvod, proč by druhý jmenovaný způsob měl životnímu prostředí uškodit více než ten první, zcela a zbytečně umělý. Navíc nevím, jak dozorový orgán pozná, že jsem nepodváděl.

Použiji ještě jedno stanovisko, kde se píše: „Při určování, zda kapacita zařízení přesahuje stanovenou prahovou hodnotu, je rozhodná maximální (projektovaná) denní kapacita využití odpadů, tj. maximální množství odpadu (vstupní suroviny), které lze v zařízení využívat jakýkoli den. Vychází se primárně z kapacity technologie, pokud není možné takto kapacitu určit, lze využít údajů uvedených například v provozním řádu.“

Předchozí odstavec je srozumitelný a obsahově zcela jasný jen do té doby, než se nad jeho dikcí zamyslíme z praktického pohledu.

- Kapacita kompostárny obvykle není stanovena „projektem“, protože limitujícími faktory jsou obvykle velikost plochy a množství surovin, které jsou v průběhu roku k dispozici. A pokud je v technické dokumentaci takový údaj vůbec uveden, je v drtivé většině uveden v tunách za rok.
- Je rozhodnou hodnotou hmotnost odpadů nebo hmotnost vstupní suroviny vstupující do zakládky, což je obvykle směs odpadů a doplňkových materiálů (například sláma)? V textu jsou tyto dvě možnosti postaveny vedle sebe

jako identické, což je bezesporu vada.

- Pod slovem „využívat“ myslí autor hmotnost materiálu, který je již založen, nebo materiálu, který byl do zařízení dovezen a na založení, tedy začátek využití, z různých technických či organizačních důvodů teprve čeká?
- Za pozitivní lze snad hodnotit jen v textu uvedenou úlohu Provozního řádu zařízení, který autor akcentuje, byť jako „náhradu“ oficiálně neexistující „kapacity technologie“.

Výše uvedená citace a můj komentář k tomuto textu má za cíl ukázat, že ústřední orgán státní správy v oblasti odpadů se snaží napravit nejasnosti, spíše však věcné vady, uvedené v Příloze č.1 k zákonu. Snaha o vysvětlování, jak tu číselně vyjádřenou množstevní mez zákonodárce vlastně myslel, je ovšem vždy jen náhrada a pokud nemá autor takového textu praktické znalosti z oblasti, kterou jeho vysvětlení ošetřuje, může snadno dojít k naprostým nesprávnostem. Což se podle mého názoru v tomto případě zjevně děje.

A protože příloha, byť nešikovná až vadná, je platná, tak se nabízí otázka, jak tedy posoudit, zda limitní hodnota 75 tun/den je v konkrétním případě naplněna či ne. Podle mého názoru je řešení dosti jednoduché, a to stanovit ve správním řízení při udělování souhlasu k provozu zařízení podle ustanovení § 14 odstavec 1 zákona povolenou roční kapacitu zařízení a v Provozním řádu, který je nedílnou součástí rozhodnutí příslušného krajského úřadu, stanovit počet provozních dnů v roce. A prostým vydělením těchto dvou závazně stanovených hodnot zjistit, zda mezní hodnota byla překročena či nikoli.

A protože podle zákona jde o využívání nikoli směsi surovin, ale odpadů, za rozhodnou je třeba považovat pouze vstupní hmotnost materiálů, které do zařízení přicházejí jako odpady, tedy bez doplňků, které nepodléhají režimu zákona o odpadech. Snad existuje i jiné „početní řešení“, ale vždy musí vycházet z delšího období, protože s denní „kapacitou“ nelze u kompostáren nijak rozumně pracovat.

Nelze ovšem zapomenout na usta-

novení § 29 zákona o Integrované prevenci, které ve svém písmenku l) dává MŽP pravomoc „v pochybnostech vydává stanoviska k zařazování činností do působnosti tohoto zákona“. Že „zařazování činností“ do působnosti zákona a „vysvětlování“ některých ustanovení zákona či jeho přílohy není totéž, je zjevné. Stejně tak je ovšem zjevné, že v případě dotazu nebo sporu se bude příslušný úředník na toto ustanovení odvolávat.

ODPOVĚĎ:

Myslím, že můj názor plyne z textu.

Vysvětlení 1 – proč „modré třešně“.

Ptal jsem se nedávno kamaráda, předního pražského právníka, jak jednat v případě, že správní orgány, případně soudy, budou ve svých rozhodnutích či rozsudcích zcela vážně tvrdit, že zralé třešně jsou modré. Řekl mně, že to neví a že případná obrana proti zjevné hlouposti bude velmi obtížná.

Vysvětlení 2 – proč „zase“.

Jako bývalý člen rozkladové komise ministra jsem se asi před 10 lety setkal s názorem příslušného odboru, že vypěňování polyuretanu při výrobě, například polotovarů autosedadel nebo volantů, je „základní chemická výroba organických látek“ a proto tato činnost spadá pod působnost zákona o Integrované prevenci. (Vypěňování je zhruba stejná „chemická výroba“ jako vaření knedlíků s kypřícím práškem či droždím.) Můj boj proti této zjevné pitomosti, na kterou doplatilo nemálo podniků, byl marný. A slovo „zase“ jsem použil proto, že tehdejší stanovisko a dnešní vysvětlující stanoviska ke kapacitě kompostáren podepisuje stále stejná úřední osoba s inženýrským diplomem. ■

AUTOR

Ing. Michael Barchánek
Soudní znalec
v oboru odpadů
barchosi@volny.cz

POKŘIVENÁ ZRCADLA

Pokřivená zrcadla existují proto, abyste viděli to, co máte vidět a nevyšli si toho, co vidět nemáte. Pohled, který pak vidíte, je vlastně iluze. Až přijde konfrontace se skutečnou realitou, čeká Vás šok.

Legislativa je plíživě zaplavována požadavky lobbistů. Musíte nové povinnosti zpočátku zavést jako jednoduché (snadno splnitelné) a pak je postupnými kroky přílepků zákona změnit, jak potřebujete.

Legislativní smyčka se postupně utahuje a inspekční orgány přitvrzují. Z povinné osoby se stává rukojmí, které musí platit, aby lobbista měl zajištěn zisk a upevňoval svůj monopol.

Příkladů je dost. Třeba nákup nových autolékárniček, pomocí kterých by nezachránil život asi nikdo. Že to nic nepřinese? Ale stanoví to zákon a kdo neuposlechne, je darebák. Je třeba zvýšit četnost kontrol a to by bylo, aby nakonec nezaplátili!

To, co postupně prosáklo do legislativy odpadů a obalů, je také pokřivená realita. Máte dojem, že jste rukojmí, které má jenom platit, bez ohledu na smysl a efekt nově zaváděných opatření.

OBALY

Příklad je v zákoně č. 477/2001 Sb., o obalech. Když si projdete jeho 16 změn, brzy budete mít dojem, že si pravidla musela zřejmě diktovat přímo sama autorizovaná obalová společnost,

protože vše vyhovuje nejvíce právě jí.

Přečtete si důvodové zprávy k jednotlivým změnám a budete rvát smíchy, jak lze účelovou změnu zákona odůvodnit. Podle mne už jenom schází, aby se všem obcím vyměnily nádoby na obalový odpad. Zpočátku je budou mít zdarma, později jim někdo navýší nájem a je to.

ODPADY

V zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech je takových míst také dostatek. Mezi ty nejzajímavější patří opět zpětné odběry (to není náhoda – zase jde o velké peníze).

Projďte si postupně 49 změn zákona o odpadech a budete žasnout, co lze udělat třeba ze sběru autobaterií. Absurdní je, že ten, kdo baterii doveze do země EU, je i výrobce motorového vozidla, kde je baterie zabudována do vozidla.

U sběru elektroodpadů musíte zase splnit podmínky § 37l, což já osobně považuji za zneužití monopolního postavení kolektivních systémů pod rouškou souladu s předpisy EU. Zkuste si přečíst na internetu dostupné návrhy smluv a pochopíte, jakému diktátu se musí sběrač podrobit nebo nedobrovolně skončit. A takových perel je tam více.

AUTOVRAKY

V oblasti autovraků je také řada příkladů. Třeba povinnost „autovrakaře“ uzavřít smlouvu s výrobcí nebo akreditovanými zástupci podle § 37 odst. 7 písm. c) zákona o odpadech. ČIŽP pokutovala toho, kdo tuto formálně zbytečnou smlouvu neměl. Nic platné, že se uzavření smlouvy opakovaně domáhal, ale nikdo ji s ním nechtěl uzavřít (mohu doložit). Pak se najednou objevila nabídka firmy, že po zaplacení částky 8 500 Kč je smlouvu kdosi ochoten uzavřít. Nekupte to, když máte v ruce platební příkaz na pokutu za 10 000 Kč. A že to načasování tak hezky vyšlo?

Dalším příkladem jsou nové dotační tituly pro autovraky. Původní tým SFŽP pana doktora Brychty léta pracoval ke spokojenosti odborné veřejnosti – asi proto byl pověřen jinými úkoly. Nově modifikovaná „partička“ za tři čtvrtě roku připravila parodii, která nemá v našem státě obdoby.

Zavádí se nový způsob motivace tým, že autovrakaři dostanou méně (sotva polovinu). Mají dokládat, jak využili jednotlivé komponenty s tím, že seznam „vyvolených“ zpracovatelů uvádí MŽP na internetu bez ohledu, zda má souhlas

příslušného krajského úřadu. To, že zpracovatel jedné z komodit není na území ČR ani jeden, nikomu nevádí – fraška pokračuje a autovrakařům se ve skladech kupí materiály k recyklaci za ceny, které jim nevydělají ani na dopravu ke zpracovatelům.

Alokace dotačních titulů je dostatečná, tak si z nevyčerpaných peněz zase někdo udělá radost. Minule to byla Zelená úsporám, kdopak to bude tentokrát? Že by se zastánci „šrotového“ konečně dočkali? Když lobbisté z řad výrobců a dovozců podepisují s MŽP memorandum o čerpání z fondu na recyklaci autovraků, aniž by do tohoto fondu přispěli jedinou korunou, byla by škoda, aby na tom pořádně nevydělali.

MALÁ KOBRA A KOVOVÝ ŠROT

Vskutku komediální číslo předvádí tým ministra Brabce proti tzv. „zlodějům kovů“. Původní vyhlášku č. 478/2008 Sb., která platí od 1. 1. 2009, kosmeticky upraví a pak vypustí akční mediální bublinu. Dočasný pokles výskytu „kárka-

řů“ okamžitě interpretují jako indikátor úspěšnosti celé akce. Přitom netuší, že nevidí výsledek, ale vedlejší efekt! Zapomínají, že sup umí vyčkávat. Vyčkávat a hledat jiné cesty.

O smysluplnosti těchto opatření si může udělat obrázek každý sám: má-li to mít nějaký efekt, musí být taková krádež kvalifikována jako trestný čin. Při dnešní ceně šrotu 3,50 Kč/kg by onen zlotřilý kárkař musel vlastními silami přivléci najednou 1,5 tuny šrotu! Jinak je to maximálně přestupek a tam nemá připravovaná malá Kobra naprosto žádnou šanci. Už jste někdy sociálně vyloučenému zkoušeli doručit předvolání k přestupkové komisi? A kolik z nich se tam opravdu dostavilo? Stejně žádnou pokutu nikdy nezaplatí. Vskutku originální způsob, jak zbytečně utratit peníze státu.

Není reálná vymahatelnost práva měřítkem těchto zbytečných experimentů? Vždyť existují i jiné cesty a s dobrými výsledky. Řešil jsem před časem krádež ozdobné mříže, vyrobené „na míru“. Stačilo rozeslat mailem fotografii ukradené mří-

že všem sběrnám v okolí (s kontaktem na okradeného) a ještě tentýž den byla na svém místě. Bez byrokratů, evidencí, hlášení a zadarmo. Zloděj nevydělal vůbec nic. Dostal co proto a každý ze zúčastněných „šrotáků“ ho příště pozene pryč. Uznejte, má smysl radit někomu, kdo o to nestojí?

SMUTNÁ PRAVDA

Proč si dát práci s kvalitní a pracnou právní normou, když můžeme použít to, co nám lobbisté připravili? K tomu přispějme snůšku hrozeb pokutami a hotovo!

Proč jsme poctivou znalost oboru vyměnili za klientelismus a plíživou destrukci všeho, co jsme kdy dokázali? Protože je to pohodlnější a nemusíte skoro nic znát. Jenom si musíte vybrat. Jdete s proudem nebo proti proudu? ■

AUTOR

Ing. Jiří Kvítek
info@jirikvitek.cz

bluetech®

TOVÁRNA NA DOPRAVNÍKY

PÁSOVÉ
DOPRAVNÍKY

ŘETĚZOVÉ
DOPRAVNÍKY

TŘÍDÍCÍ
TECHNOLOGIE

POSKLIZŇOVÉ
LINKY

DOPRAVNÍKY
DO LINEK

SLUŽBY

KOOOPERACE

VÝROBA

www.bluetech.cz

bluetech je největším výrobcem pásových dopravníků a technologií pásové výroby v ČR. S více než 30 lety zkušeností a moderními technologiemi poskytujeme řešení takřka jakéhokoliv sypkého či kusového materiálu s výkonem až 1000 t/hod. Bluetech je členem skupiny společností, které se zabývají výrobou a servisem dopravníků a technologií pásové výroby.

LEGISLATIVNÍ A DOTAČNÍ SERVIS

Měsíc květen posunul o krok dál nově vznikající zákony v oblasti odpadového hospodářství. Vláda totiž schválila oba věcné záměry zákonů.

Není novinkou, že oblast OH nebude komplexně upravena jednou právní normou, ale bude rozdělena, a to na zákon o odpadech a zákon o výrobcích s ukončenou životností. Oba věcné záměry nových odpadových zákonů projednávala vláda v první polovině května.

Jako první, který vláda schválila (13.5.) byl věcný zákon o výrobcích s ukončenou životností. Tento zákon bude řešit zpětný odběr a životní cyklus elektrických a elektronických zařízení, včetně solárních panelů, baterií a akumulátorů, pneumatik a vozidel. Přípravovaný zákon mimo jiné počítá do budoucna se zpoplatněním registrace a první přeregistrace vozidel s emisní třídou EURO 3.

Jednání o věcném záměru zákona o odpadech vláda tentýž den přerušila na týden z procesních důvodů. Ministr životního prostředí R. Brabec to na tiskové konferenci odůvodnil tím, že je ještě nutné dořešit s ČSÚ tzv. RIA, a dále uvedl, že předpokládá, že následující týden vláda věcný záměr zákona o odpadech schválí. Tak se stalo a věcný záměr zákona o odpadech byl schválen 18. května.

Nový odpadový zákon v některých oblastech zavádí ustanovení zcela nová a navrhuje určité odchylky od současné právní úpravy. Naopak tam, kde se stávající úprava osvědčila a v praxi je bez problémů aplikována, z ní vychází.

Jedná se například o novou úpravu obchodování s odpady, sběru odpadů

pomocí mobilních zařízení, poplatku za komunální odpad nebo poplatku za ukládání odpadu na skládku. Nový zákon zavede povinnost pojištění zařízení pro nakládání s odpady, které bude krytí poškození životního prostředí.

Obec bude nově ze zákona účastníkem všech řízení o povolení provozu zařízení pro nakládání s odpady provozovanými na jejím území. Zároveň dojde k navýšení kontrolních a sankčních pravomocí obecních a krajských úřadů.

V oblasti poplatků za odpady od občanů bude dána větší možnost obci přizpůsobit nastavení poplatku konkrétní obci a nastavit systém motivací a úlev.

Původci odpadu zapojení do obecního systému nakládání s komunálním odpadem budou osvobozeni od povinnosti vést průběžnou evidenci.

Nově se také navrhuje úprava v nakládání se zdravotnickými odpady. Limit pro ohlašování produkce odpadů bude u nebezpečných odpadů navýšen, a to ze 100 kg na 600 kg. Hlášení by tak nově nemuselo podle odhadů podávat asi 9 000 původců odpadů.

Upravuje se i mechanismus výběru poplatků za skládkování. Správcem poplatku za ukládání odpadů na skládky bude podle návrhu Státní fond životního prostředí ČR.

MŽP prostředím zahájilo již v březnu proces přípravy paragrafových znění obou předpisů, a předpokládá schválení obou právních předpisů v průběhu roku 2016.

INFRINGEMENTOVÁ NOVELA ZÁKONA O ODPADECH ČEKÁ NA DRUHÉ ČTENÍ

Novela zákona o odpadech prošla prvním čtením na březnové schůzi Sněmovny. Následně ji v polovině dubna projednal sněmovní výbor pro ŽP, který navrhuje celkem dvanáct změn.

Změny se týkají označování nebezpečných vlastností odpadů (nově „HP“), ke způsobu a rozsahu označování NO by mělo MŽP vydat prováděcí předpis, rozšiřují se zákonné povinnosti v oblasti zpětného odběru pneumatik a definují se podmínky pro vznik kolektivního systému.

Novela je zejména reakcí na infringementové řízení kvůli nesprávné transpozici směrnice o odpadech, a to v oblastech působnosti zákona, definic, hierarchie nakládání s odpady, obsahu POH a vymezení jednotlivých způsobů využívání a odstraňování odpadů v přílohách zákona. Novela má také zajistit implementaci předpisů EU v oblasti odpadních baterií a akumulátorů, recyklace lodí a přepravě odpadů. Novela reaguje také na podněty ekoauditů z pohledu elektronizace přepravy NO a některých evidenčních povinností.

OPŽP 2014 - 2012:

SFŽP aktualizoval ke dni 14. 5. Pravidla pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP (2014-2020). Věnujte pozornost také dokumentu Zadávání veřejných zakázek v OPŽP 2014-2020.

ODPADY - LUHAČOVICE 2015 PODROBNĚJI

V minulém čísle jsme pozvali naše čtenáře na XXIII. ročník kongresu a výstavy a otiskli předběžný rámcový program. Oproti prvnímu dni kongresu se v něm dostalo málo místa věnováno programu druhého dne, proto se zde na něj podíváme podrobněji.

PREZENTACE AKTIVIT UTB VE ZLÍNĚ V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Po dvou úvodních přednáškách jednak o zkušenostech s provozem sběren druhotných surovin po 1. 3. 2015 a o zkušenostech měst a obcí se sběrem bioodpadu bude hlavní součástí dopoledního programu druhého dne kongresu 9. 9. 2015 prezentace aktivit Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně souvisejících s životním prostředím.

Prezentaci zahájí rektor školy prof. Ing. P. Sába, CSc. a Fakultu techno-

logickou představí její děkan doc. Ing. R. Čermák, Ph.D. Konkrétní aktivity této i dalších fakult a pracovišť posléze představí RNDr. I. Hauerlandová, Ph.D., doc. Mgr. M. Koutný, Ph.D., doc. Ing. V. Bednařík, Ph.D., prof. Ing. K. Kolomazník, DrSc. a doc. PaedDr. A. Wiegerová, Ph.D.

SLAVNOSTNÍ VYHLÁŠENÍ CENY KARLA VELKA 2015

Odpolední program druhého dne kongresu zahájí slavnostní vyhlášení výsledků letošního ročníku Ceny Karla Velka. Jedná se o soutěž nejlepších diplomových prací z oblasti nakládání s odpady.

Od roku 1998 se u příležitosti kongresu Odpady-Luhačovice jako zvláštní projev uznání jednotlivci za mimořádně precizní a tematicky přínosnou odbornou diplomovou práci v oblasti odpadového hospodářství uděluje Cena Karla Velka.

Ing. Karel Velek byl předním českým odborníkem v oblasti odpadového hospodářství, popularizátorem problematiky odpadů a obětavým pracovníkem Československé společnosti pro životní prostředí.

Přehled vítězů soutěže od jejího založení do roku 2012 byl součástí pozvánky na kongres a výstavu v roce 2013 (Odpadové fórum 4/2013).

V roce 2013 zvítězila diplomová práce Jany Mitrovské z ČZU Praha, Fakulty životního prostředí na téma Zpětný odběr a recyklace kovových obalů a v loňském roce to byl Miroslav Šimek, Univerzita Pardubice, Fakulta chemicko-technologická s diplomovou prací Problematika recyklace kovu použitého při homocoupling reakci.

Odpolední program druhého dne bude pokračovat II. panelovou diskusí na témata:

- 1) Zkušenosti zástupců měst se zahájením třídění bioodpadu.
- 2) Termické využití bioodpadu v tepelnárnách a kotelnách na biomasu – praktické zkušenosti cash-flow biopaliva.

VYHLÁŠENÍ SOUTĚŽE "KOMPOST ROKU 2015"

Na II. společenském večeru 9. 9. 2015 budou vyhlášeny výsledky soutěže Kompost roku 2015.

V souvislosti s nově zavedenou povinností měst a obcí zavést oddělený sběr bioodpadů se předpokládá postupný nárůst produkce kompostu. Po konzultaci s odbornými firmami a kontrolními úřady pořadatel kongresu a výstavy zorganizoval celostátní soutěž o nejlepší či nejkvalitnější kompost roku.

Všechny firmy, které mají svůj kompost registrován u ÚKZÚZ Praha, mohou zaslat jeho vzorek na adresu organizátorů. Kompost bude vystaven v průběhu kongresu, odborní zástupci měst, obcí a firem je posoudí a nezávislá komise pod předsednictvím Ing. J. Váni, CSc. výsledky soutěže vyhlásí.

Komposty budou hodnoceny zcela anonymně a vyhodnocení zcela transparentní, aby posuzování bylo korektní a výsledky věrohodné. Hodnotit se bude podle kritérií: vzhled, zrnitost, barva, pach, účinnost kompostu. Vzorky kompostů mohou být zasílány až do 30. 7. 2015.

Kompletní program kongresu a další informace k němu i k výstavě najdete na www.jogaluhacovice.cz nebo na joga@jogaluhacovice.cz.

ZE ŽIVOTA REDAKCE

Počátkem každého měsíce, kdy je právě dokončené číslo v tiskárně, se dlouze rozhlížím po redakci a říkám si, jestli by nebylo dobré po obědě skočit pro něco na zub. Přeci to kafičko nebudeme pít na lačno! Koukám, jak si Ondra okusuje nehty levé ruky a prstem pravé ruky rozvázně kliká a hledá, kam by bylo dobré zajet na víkend. Je už ve věku, kdy jezdí s manželkou.

Sjedou pohledem vedle. Kolegyňka Anička s nafouklými tvářemi a vyšpulenými rty pomalu upouští vzduch. Lehce při tom do nich bubnuje okousanou tužkou, takže proud vzduchu hezky rytmicky přerušuje. Nezní to špatně, ale já se rozhoduju dát přednost kapele Chumbawamba, kterou si do sluchátek pouštím naplno.

Káva voní, větrník byl famózní. Cítím, jak mi ještě lepí vousy. Droby punčáku na vedlejším stole a nepřítomný výraz kolegů svědčí o tom, že svačinka po dlouhém obědě neměla chybu. Přišla vhod. Laxně se zakláním, opírám hlavu o nástěnku a nasazuji černé brýle, v kterých se mi spánku odolává lépe. Odpočívám. Asi tak 20 minut. Ani jeden z přítomných redaktorů evidentně netuší, že je v práci.

Jenže teď je právě konec měsíce. Kolegové jsou nervózní. Všichni jsme nervózní. Bušíme freneticky do klávesnic, jeden druhého otravujeme s tím svým. Někdo neposlal, co měl a já ho nemůžu sehnat. Nebere telefon. To by mě zajímalo, co jako v úterý v jednu hodinu dělá, když není na příjmu. Já neměl čas se ani naobědvat!

Jiný poslal příspěvek včas, jenže strašně dlouhý! Bohužel jsme to zjistili až teď, protože počátkem měsíce nebyl čas. Není ještě polemika, nemám v kupě rozhovor. Ten zatracený poštovní server se pořád seká. Fakt nevím, jak uděláme korektury. Grafická je hrozně pomalá a vymlouvá se neustále na lítání po jednáních. O čem herdek může ta ženská pořád jednat? Notabene grafik? Ten má přeci sedět na zadku a lámat, co se do počítače vejde!

Náčelník navíc obtěžuje s nějakou zprávou a já musím ještě dosmolit Ze života redakce. Škoda, že na to nemám čas. Chtěl jsem psát o prokrastinaci, což je opravdu zajímavý jev postihující nedbalé, nebo líné lidi. Takže se omlouvám a slibuji, že o ní napíši příště.

Pavel Mohrmann

Foto: Archiv redakce

ODPADOVÉ FÓRUM

Odborný měsíčník o odpadech a druhotných surovinách
Specialised monthly journal on waste and secondary materials
ČESTNÝ ČLEN ČESKÉ ASOCIACE
ODPADOVÉHO HOPODÁŘSTVÍ,
ČLEN SDRUŽENÍ VEŘEJNĚ
PROSPĚŠNÝCH SLUŽEB

Ročník 16

Číslo 6/2015

Vydavatel
CEMC – České ekologické
manažerské centrum
IČO: 45249741
www.cemc.cz

Adresa redakce
28. pluku 25, 101 00 Praha 10
Fax: 274 775 869
E-mail: forum@cemc.cz
www.odpadoveforum.cz

Šéfredaktor
Bc. Pavel Mohrmann
Telefon: 602 328 938
Odborný redaktor
Ing. Ondřej Procházka, CSc.
Telefon: 274 784 448
Redaktor, manažer inzerce
Anna Soldatova
Telefon: 274 784 067, 601 333 685

PŘEDPLATNÉ A EXPEDICE
DUPRESS
Podolská 110, 147 00 Praha 4
e-mail: dupress@seznam.cz
Cena jednotlivého čísla 98 Kč
Roční předplatné (11 čísel) 980 Kč
Předplatné a distribuce v SR
Mediaprint-Kappa Pressegrasso, a. s.
Oddelenie inej formy predaja
Vajnorská 137, P.O.Box 183
830 00 Bratislava 3, SR
tel.: 00421/2/44 45 88 21
fax: 00421/2/44 45 88 19
e-mail: predplatne@abompkappa.sk
Cena jednotlivého čísla 3,79 eur
Roční předplatné (11 čísel) 39,85 eur

DTP
Anna Setinská
asetinska@gmail.com

TISK
Tiskárna Polygraf, s.r.o.
spunda@tisk.cz, www.tisk.cz

PŘÍJEM OBJEDNÁVEK I PODKLADŮ
INZERCE JE V REDAKCI

Za věcnou správnost příspěvků ručí autoři. Nevyžádané příspěvky se nevracejí. Jakékoli užití celku nebo části časopisu rozmnožováním je bez písemného souhlasu vydavatele zakázáno.

ISSN: 1212-7779
MK ČR E 8344

Rukopisy do sazby 11. 5. 2015
Vychází 6. 6. 2015

Sbíráte AUTOBATERIE? Máme pro Vás řešení Výkup či zpětný odběr!

Aktuální cenové a dodací podmínky na www.kovopb.cz – zákaznický servis

Kontaktujte nás:

Zavolejte na
bezplatnou
zelenou linku:

800 100 646

recyklace@kovopb.cz

www.kovopb.cz

FOR WASTE & WATER

10. VELETRH RECYKLACE, NAKLÁDÁNÍ S ODPADY,
TECHNOLOGIE VODY, ČIŠTĚNÍ A EKOLOGIE

Hlavní téma veletrhu:

ODPADY – JEJICH VZNIK A VYUŽITÍ

Souběžně probíhající veletrhy:

FOR ARCH / FOR THERM / FOR WOOD / BAZÉNY, SAUNY & SPA

PVA
EXPO PRAHA

www.forwaste.cz

15.–19. 9. 2015

Více času na podstatné!

Vyzkoušejte
www.tretiruka.cz

| odpady

| voda

| vzduch

Na webu www.tretiruka.cz najdete aktuální zpravodajství pro všechny podnikatele, přehled legislativy a vašich povinností, šikovné odkazy, pozvánky na odborné akce, analýzy nových předpisů, schémata, vzory ke stažení, připomínková řízení a mnoho dalších užitečných informací.

| chemické
látky

| eia / sea

| energie

Provozovatel:

CEMC, 28. Pluku 524/25, 101 00 Praha 10
e-mail: cemc@cemc.cz, www.cemc.cz

Tel.: +420 274 784 447, Fax: +420 274 775 869